

โอกาสการลงทุนของไทยในอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ร่วมกับ
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

16 สิงหาคม 2560

6 ประเทศเป้าหมายการลงทุน

เหตุผลที่ธุรกิจไทยควรไปลงทุนในอาเซียน

MOVE UP

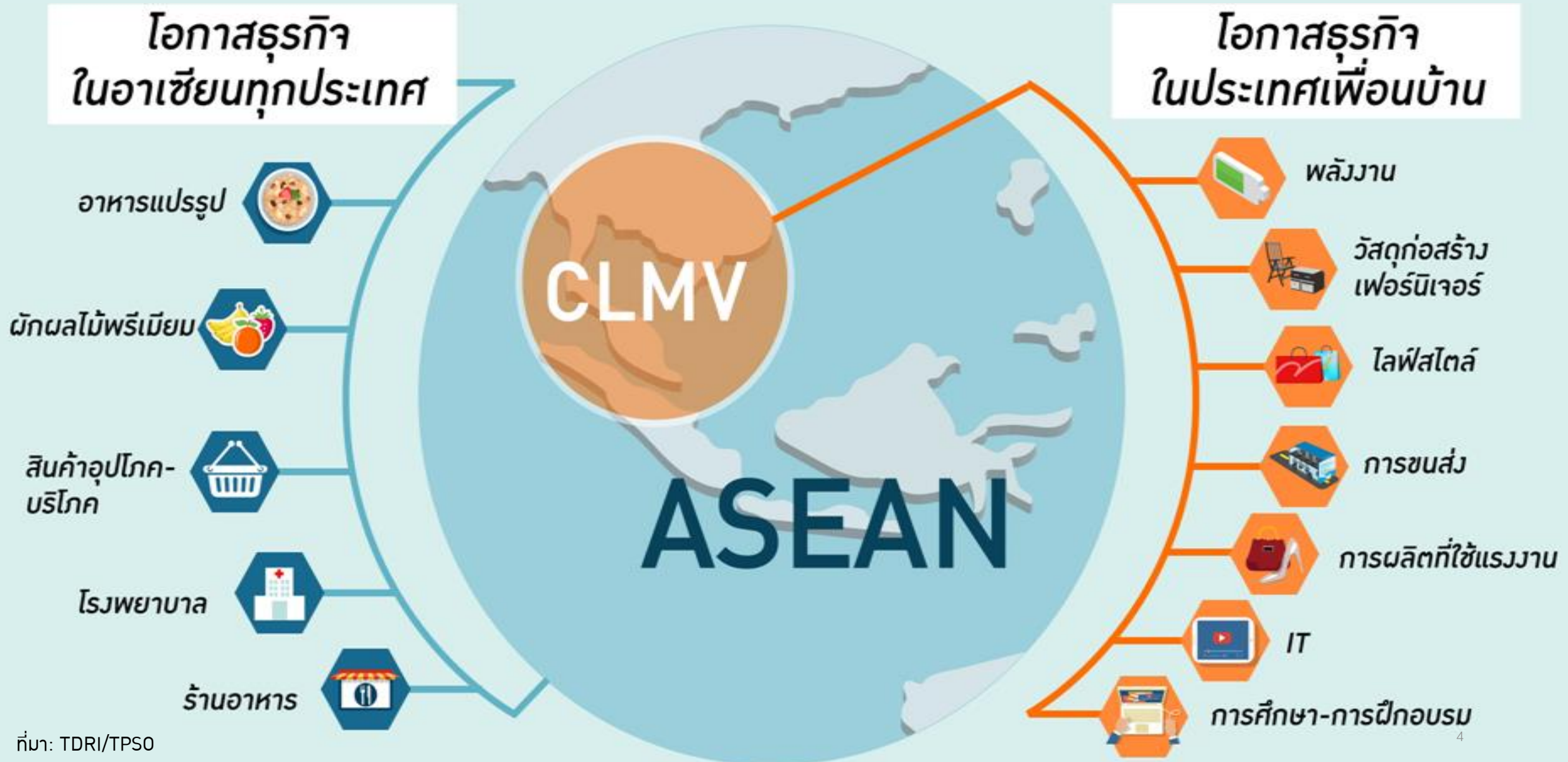
- ยกระดับการผลิต โดยวิจัย ออกแบบและสร้างแบรนด์สินค้า

MOVE OUT

- เพิ่มการเติบโต โดยเข้าสู่ตลาดใหญ่
- ใช้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์การค้า
- แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน-วัตถุดิบ

ตัวอย่างโอกาสธุรกิจในอาเซียน

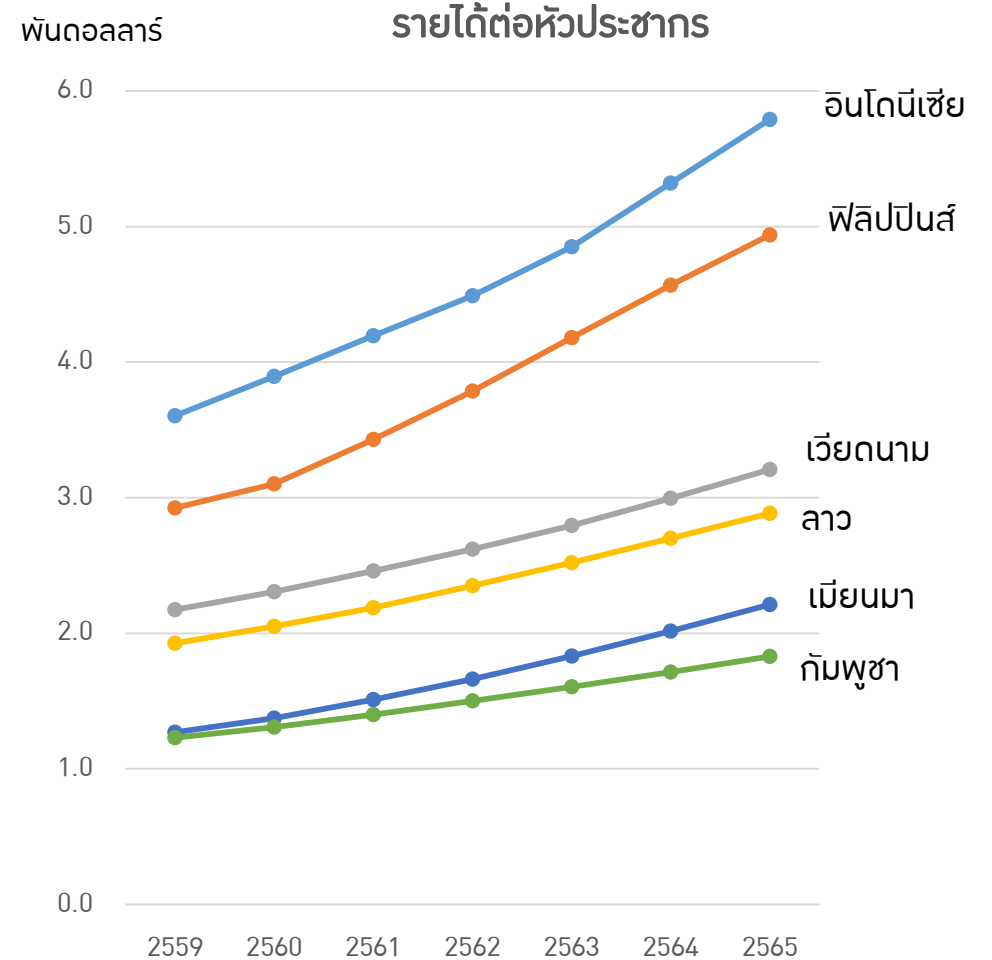
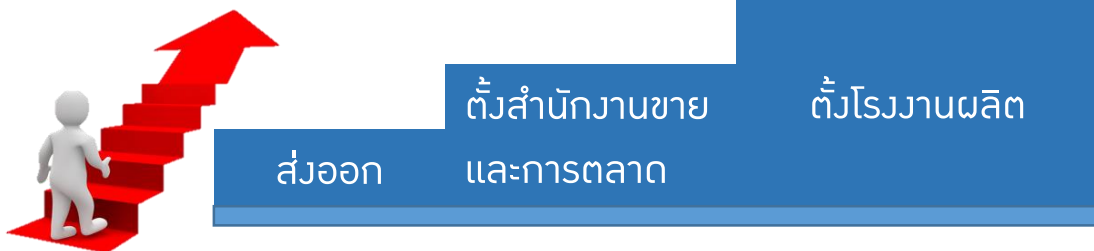

ลงทุนอย่างไรดี ?

กรณีมุ่งเข้าถึงตลาดในประเทศ

- เตรียมพร้อมลงทุนระยะยาว
- หาช่องทางแข่งกับเจ้าตลาดรายใหญ่ โดยเฉพาะอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม
- ร่วมมือกับผู้กระจายสินค้าหรือคู่ค้าที่มีแนวคิดตรงกัน และมีจุดแข็งเสริมกัน เช่น เรามีสินค้า เขาเก่งการตลาด-กระจายสินค้า
- เข้าใจความแตกต่างของกำลังซื้อและพฤติกรรมผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่ในประเทศใหญ่
- มีพนักงานไปประจำ เพื่อให้เข้าใจตลาดอย่างแท้จริง

ที่มา: World Bank

ลงทุนอย่างไรดี ?

กรณีเน้นการผลิตเพื่อส่งออก

- ลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม หรือ SEZ เพื่อ
  - ลดปัญหาที่ดิน
  - ได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่า
  - ลดอุปสรรคด้านกฎระเบียบ

เปรียบเทียบการให้เช่าที่ดิน

ประเทศ	เช่าที่ดิน (ปี)	ต่ออายุได้ (ปี)
กัมพูชา	50	49
เวียดนาม	70	แล้วแต่กรณี
ฟิลิปปินส์	50	25
เมียนมา	50	10+10
ลาว	50	แล้วแต่กรณี
อินโดนีเซีย	30	20

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ลงทุนอย่างไรดี ?

ข้อควรปฏิบัติในทุกกรณี

ต้องมีจุดแข็งและประสบความสำเร็จในไทยก่อน

ศึกษากฎหมายของประเทศที่ไปลงทุน และใช้ที่ปรึกษากฎหมาย

ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

เป็นมิตรกับแรงงาน ชุมชนและราชการ

อินโดนีเซีย

Fact

Myth

อินโดนีเซียเป็นประเทศเดียว แต่มีหลายเกาะ เกาะสำคัญคือ ชวา และสุมาตรา

สัดส่วน GDP (%)

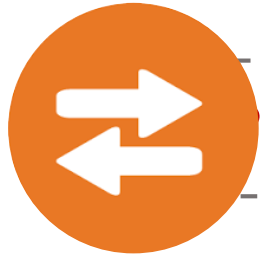
สัดส่วนประชากร (%)

ที่มา: Statistics Indonesia (2559)

อินโดนีเซีย

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

เปิดเสรีการลงทุนต่างชาติมากขึ้น

ต่างชาติถือหุ้นได้ 100%

ต่างชาติถือหุ้นได้ 67%

ห้องเย็น

ร้านอาหาร

โรงพยาบาล

คลังสินค้า

กระจายสินค้า
(ไม่ใช่ผู้ผลิต)

ห้างสรรพสินค้า
(400-2,000 ตร.ม.)

MICE

- กำหนดสูตรค่าจ้างขั้นต่ำ และยกเลิกสัดส่วนแรงงานต่างชาติต่อแรงงานท้องถิ่น 1:10

$$\text{ค่าจ้างขั้นต่ำปีหน้า} = \text{ค่าจ้างขั้นต่ำปีนี้} \times (1 + \% \text{ อัตราเงินเฟ้อ} + \% \text{ GDP growth})$$

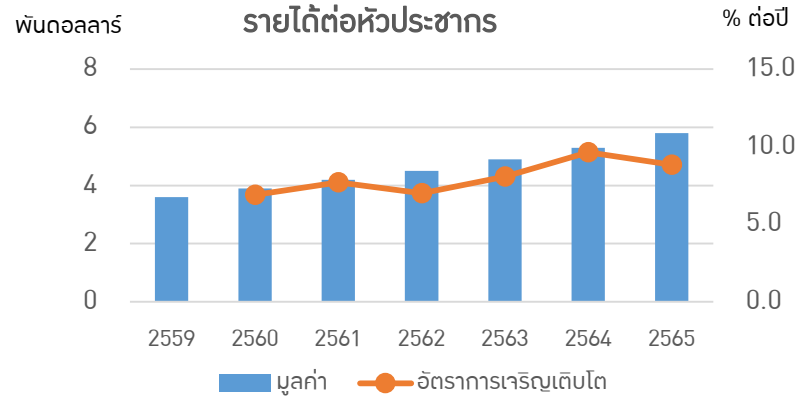
เปิด SEZ แล้ว 11 แห่ง

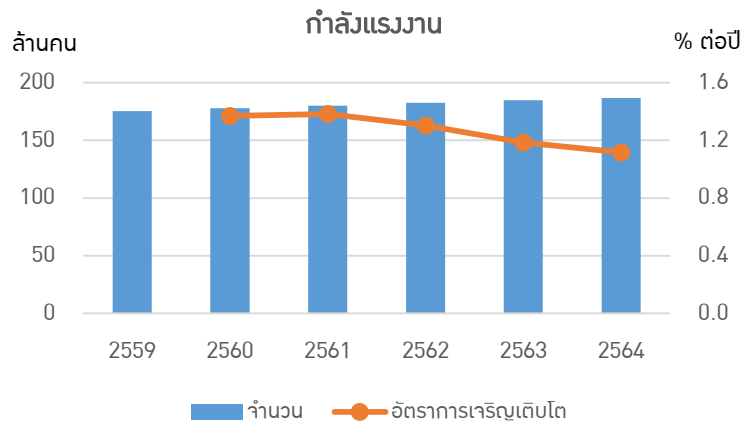
ที่มา: Presidential regulation No.44/2016, Government regulation 78/2015 และ Ministry of Manpower Regulation 16/2015

อนาคตอันใกล้

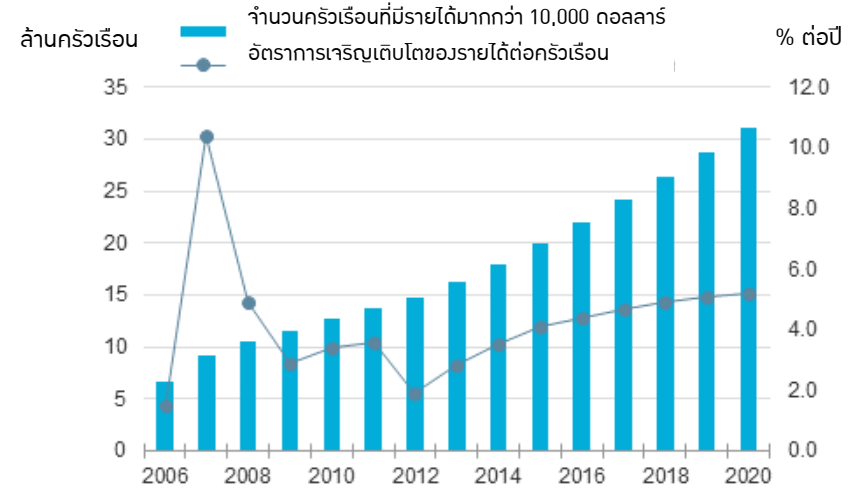

ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database, April 2017

ที่มา: World Population Prospects 2017

อินโดนีเซีย

ที่มา: Euromonitor

อินโดนีเซียจะกลายเป็นตลาดใหญ่
ชนชั้นกลางเติบโตและมีแรงงานเพิ่มขึ้นมาก

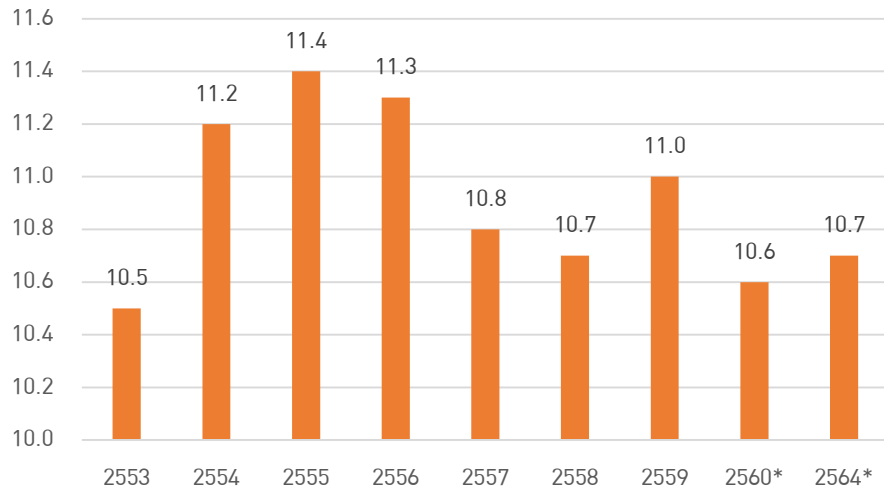

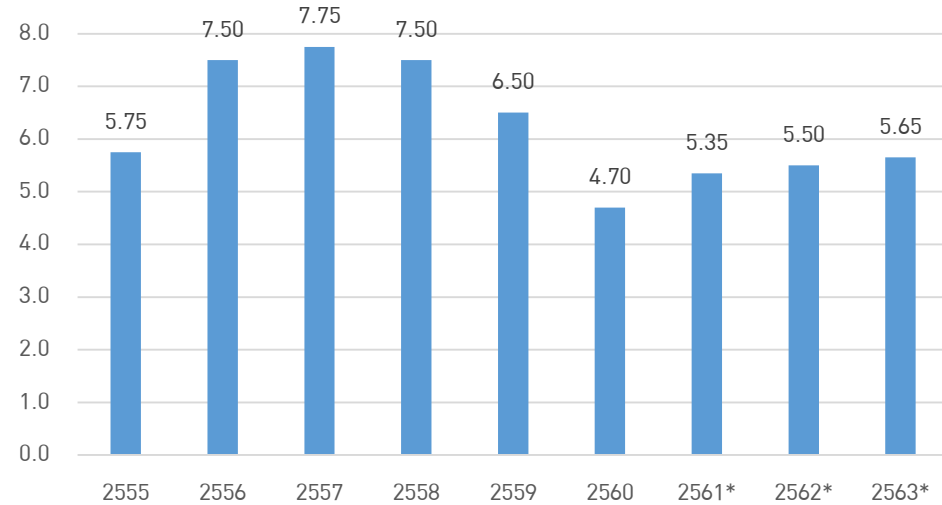
ความเสี่ยงประเทศ – ต่ำ

การลงทุนภาครัฐจะลดลง เพราะเก็บภาษีได้น้อย และอัตราดอกเบี้ยสูง

รายได้จากการจัดเก็บภาษี (ร้อยละของ GDP)

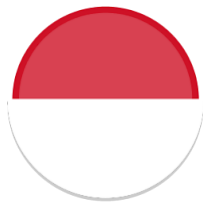
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ร้อยละ)

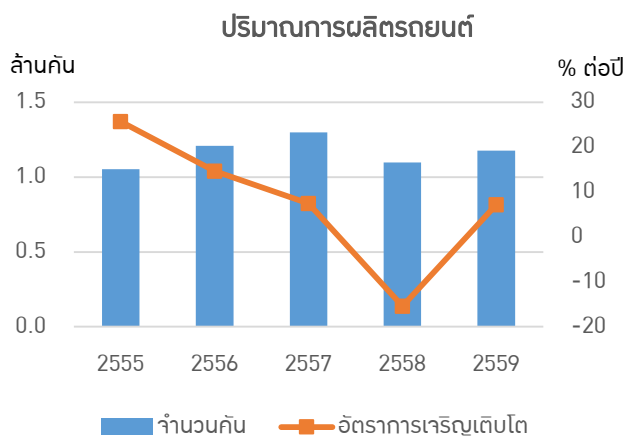

โอกาสเด่น - ชิ้นส่วนยานยนต์

อินโดนีเซีย

อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ขยายตัว

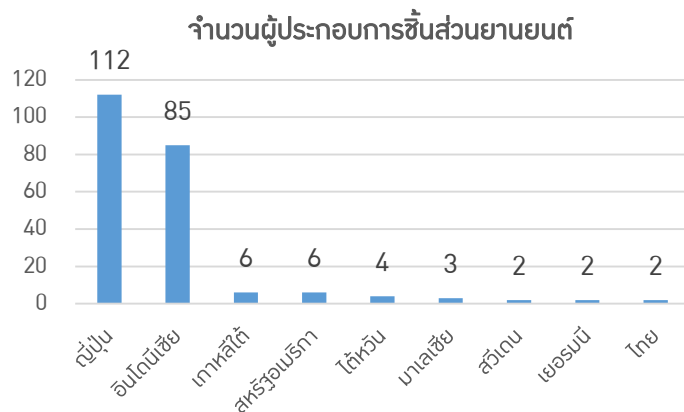

นโยบายสนับสนุน

- มุ่งผลิตรถยนต์ส่งออกและลดนำเข้าชิ้นส่วน
- มุ่งผลิตรถยนต์โปรดักส์แซมเปียนอื่นๆ นอกจาก รถเอนกประสงค์ (MPV) โดยพัฒนาตลาดในประเทศและดึงดูดการลงทุนต่างประเทศ

โอกาส

- ชนชั้นกลางซื้อรถยนต์มากขึ้น
- ผู้ประกอบการอินโดนีเซียยังไม่สามารถผลิตได้ตามมาตรฐานสากล

สิทธิประโยชน์ในการลงทุน

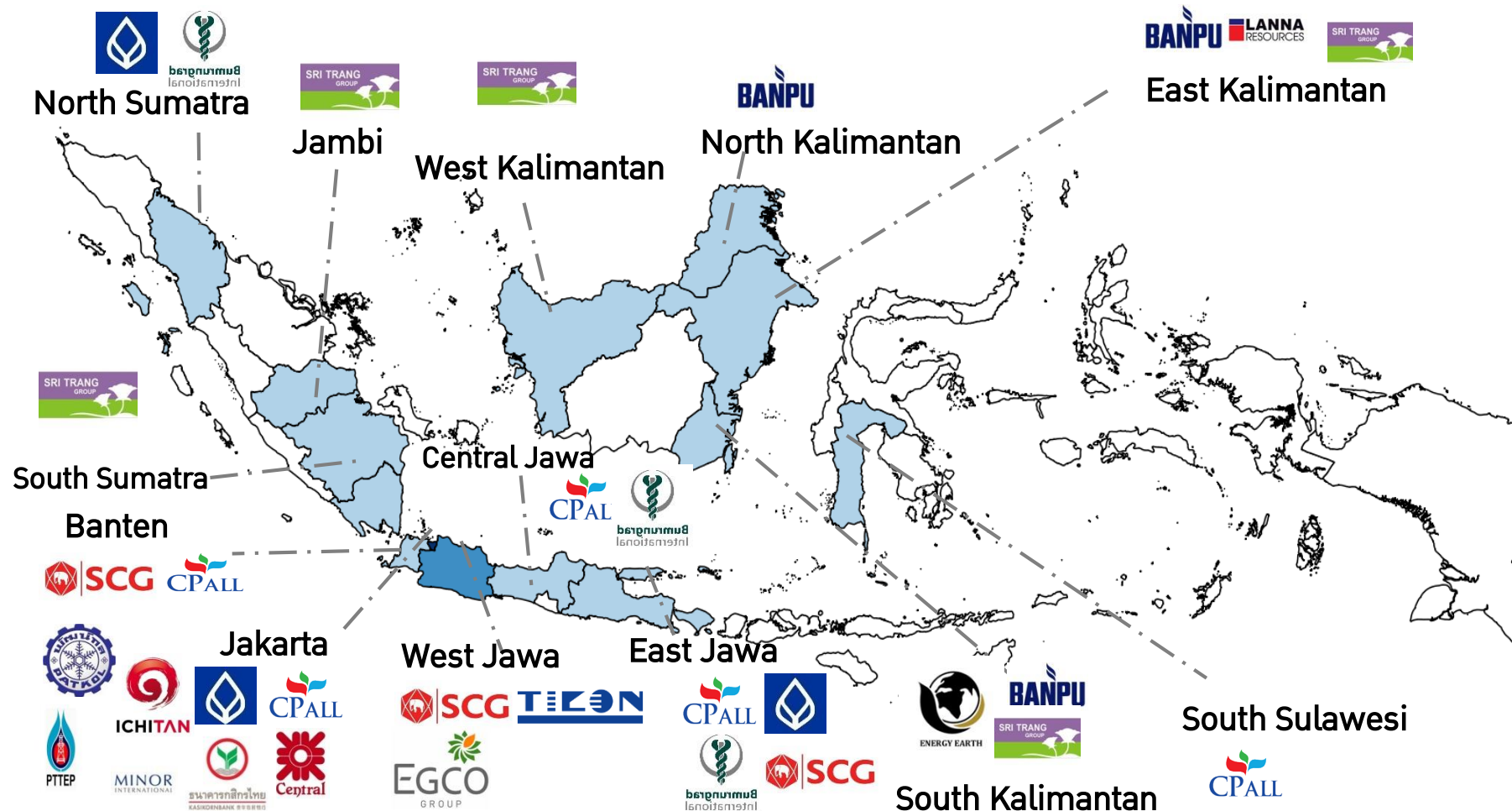
- ลดหย่อนภาษีรายได้นิติบุคคล 30% ใน 6 ปี
- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร-สินค้าที่ใช้ผลิต 2 ปี (4 ปีกรณีใช้เครื่องจักรในประเทศอย่างน้อย 30%)

ความเสี่ยง

- อุตสาหกรรมสนับสนุนยังมีไม่มากพอ
- ค่าจ้างขึ้นต่ำเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
- การกีดกันนำเข้า-ส่งเสริมชิ้นส่วนในประเทศ
- ธารารติดขัด ทำ JIT ยาก

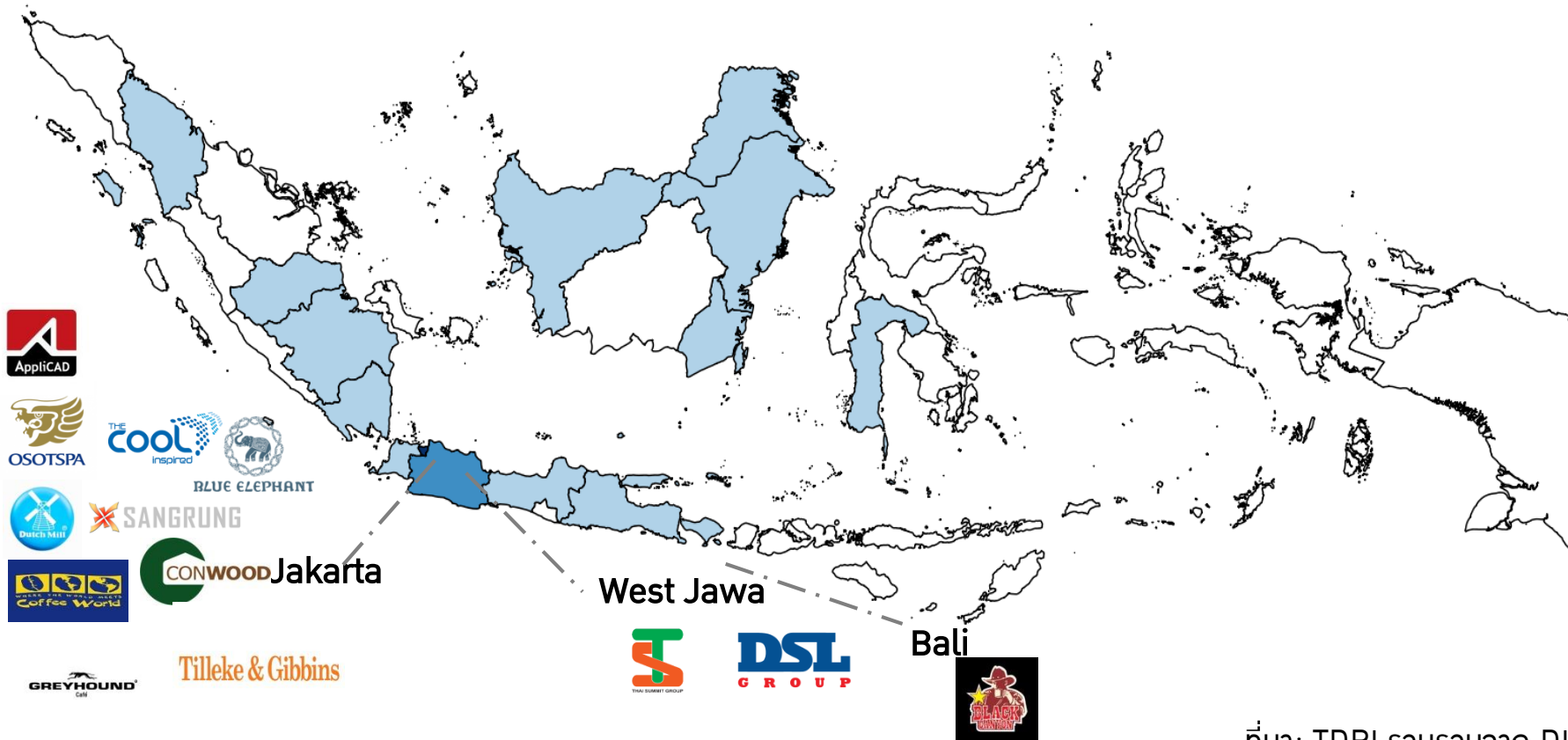
บริษัทขนาดใหญ่ไทย (SET) ที่เข้าไปลงทุน

ที่มา: TDRI รวบรวมจาก DITP และ SET

ธุรกิจอื่นๆ ที่ไปลงทุน

ที่มา: TDRi รวบรวมจาก DITP

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

PT. Indonesia Thai Summit Auto

- ผลิตส่ง โตโยต้า ฮอนด้า นิสสัน มิตซูบิชิ

กระทิงแดง

- เจ้าตลาดเครื่องดื่มชูกำลัง
- ผลิตร่วมกับหุ้นส่วนท้องถิ่น

M-150

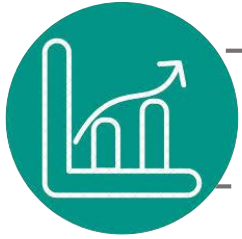
PT.M-150 Indonesia (โอสถสภา)

- อันดับ 2 ในอินโดนีเซีย และเจ้าตลาด
สุมาตราและสุลาเวสี

เต้าแกนน้อย

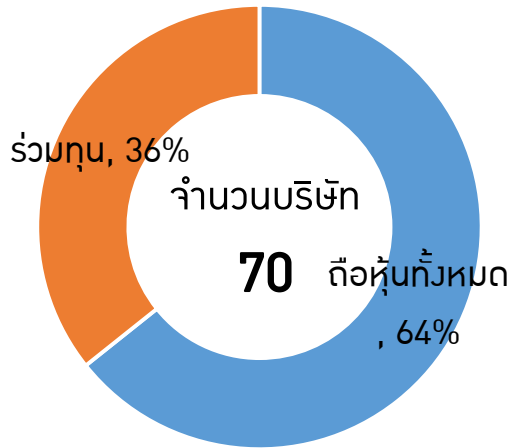
- มูลค่าการส่งออกโต 34% ในปี 2559

คำแนะนำในการลงทุน

- มุ่งผลิต/ขายในประเทศ ไม่ใช่ส่งออก เพราะต้นทุนการผลิตสูง
- M&A ช่วยลดเวลาการขออนุญาต
- ควรตั้งโรงงานใน SEZ หรือนิคมฯ เพื่อลดปัญหาที่ดิน-โครงสร้างพื้นฐาน
- ใช้ผู้แทนจำหน่ายหลายรายช่วยกระจายสินค้า และส่งเสริมการขาย

รูปแบบการลงทุนของบริษัทจดทะเบียนไทย

ที่มา: SET 2558

ต้นทุนการผลิตภายในประเทศ เทียบกับผลิตในญี่ปุ่น (ร้อยละ)

ที่มา: JETRO 2559

ข้อควรระวัง

- สิทธิที่ดินกับช้อน ต้องทำ land due diligence ให้ดี
- ต้นทุนโลจิสติกส์สูงมาก โดยเฉพาะข้ามเกาะ
  - ต้นทุนในเกาะชวาก็สูง เพราะถนนยังไม่ดี
- ตลาดมีการแข่งขันสูงมาก
- มีปัญหาด้านกฎระเบียบ
  - เปลี่ยนบ่อย อาจไม่บอกล่วงหน้า
  - ตีความต่างกันตามพื้นที่
  - ควรมีความสัมพันธ์กับรัฐบาลท้องถิ่น
- เลิกจ้างงานยาก เสียค่าชดเชยมาก
- นำเข้ามีปัญหามาก ต้องมีฝ่ายติดต่อกับภาครัฐโดยเฉพาะ

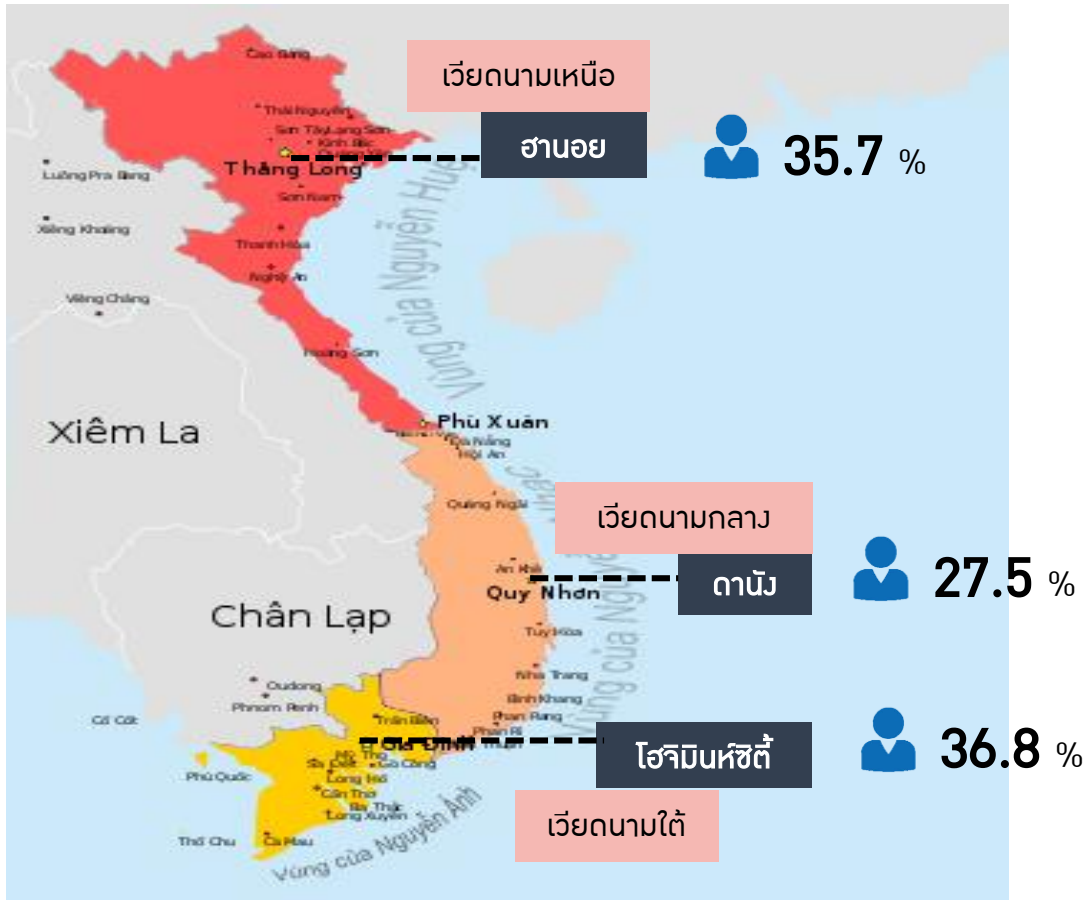
ค่าใช้จ่ายโลจิสติกส์ 23.5% ของ GDP

ต้นทุนขนส่งทางถนนในเกาะชวา \$1.3/กม สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก 30%

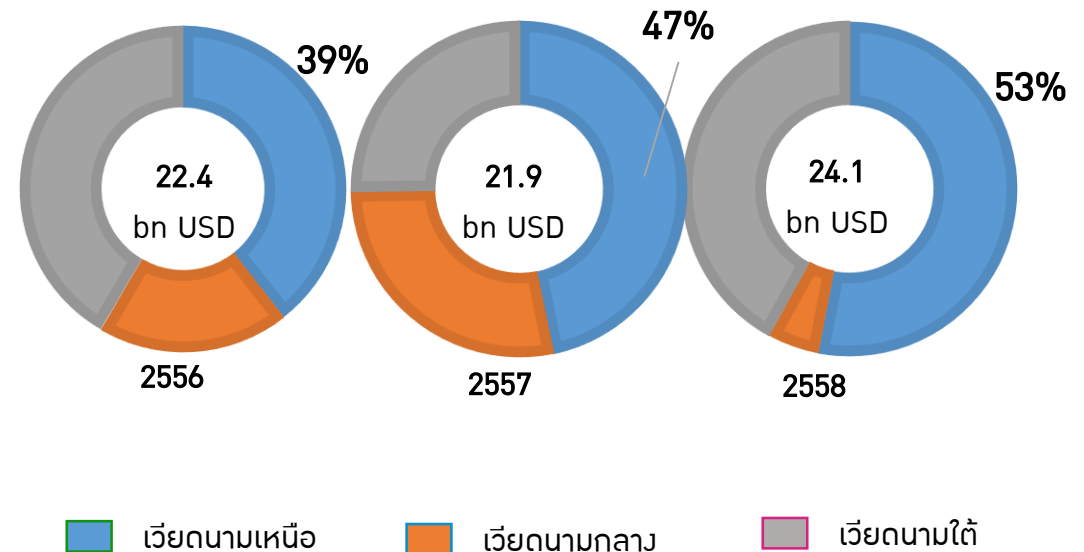

เวียดนามเป็นประเทศรูปร่างยาว เหมือนเป็น 3 ประเทศ ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และพฤติกรรมผู้บริโภค

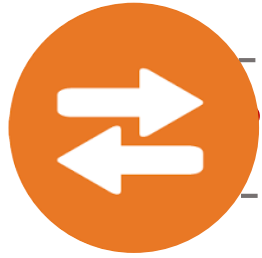
การลงทุนส่วนใหญ่มุ่งไปที่เวียดนามเหนือแล้ว

ที่มา: General Statistics Office, Vietnam

สัดส่วนประชากร (%)

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

ทำ FTA กับ EU

- จะมีผลช่วงไตรมาส 4/2560- ไตรมาส 2/2561
- ลดภาษีระหว่างกันมากกว่า 99% ของรายการ ภายใน 7 ปีสำหรับ EU และ 10 ปีสำหรับ เวียดนามนับจากวันที่มีผลบังคับใช้

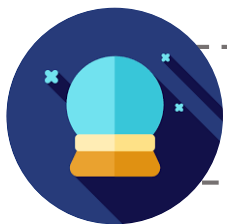
เวียดนาม

เปลี่ยนแปลงการขอใบอนุญาตทำงาน

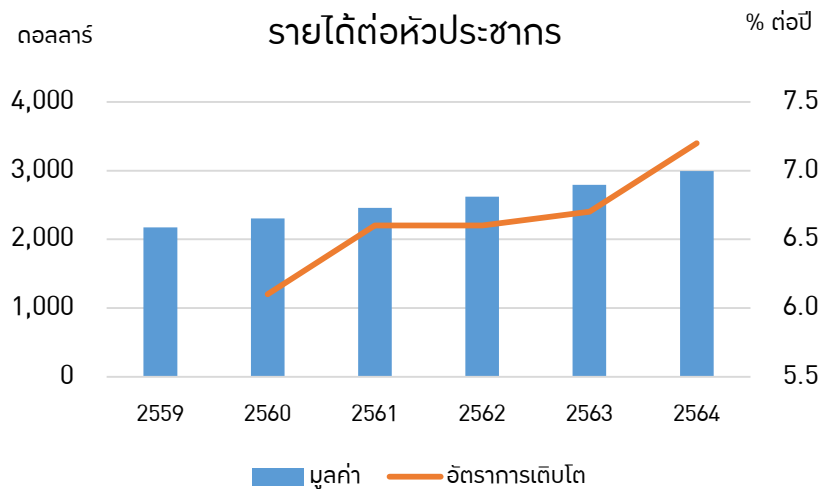
- ยกเว้นใบอนุญาตทำงานผู้เชี่ยวชาญต่างชาติที่ ทำงานในเวียดนามน้อยกว่า 30 วัน/ครั้ง และ วันทำงานรวมน้อยกว่า 90 วัน/ปี
- ลดเวลาในการขอใบอนุญาตจาก 10 วัน เหลือ 7 วัน

ที่มา: กฎฎีกาที่ 11/2016/ND-CP

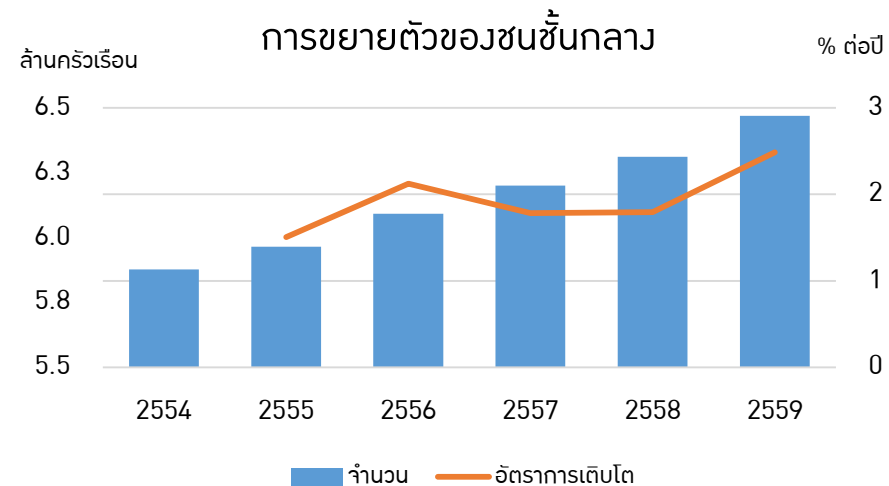

อนาคตอันใกล้

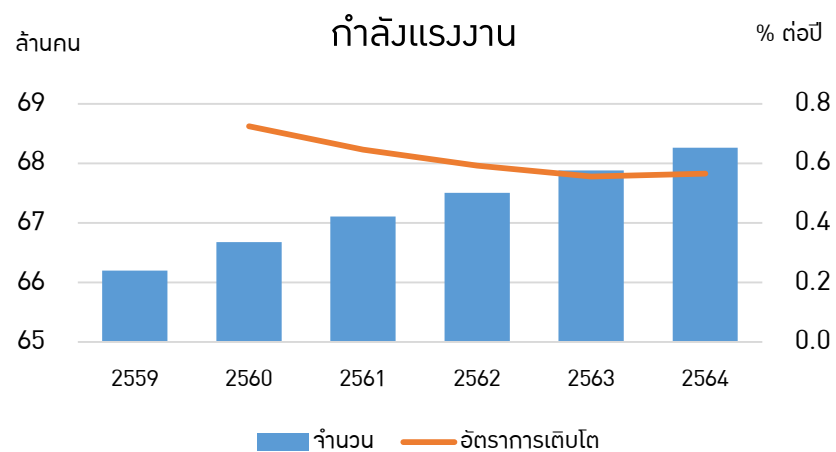
เวียดนาม

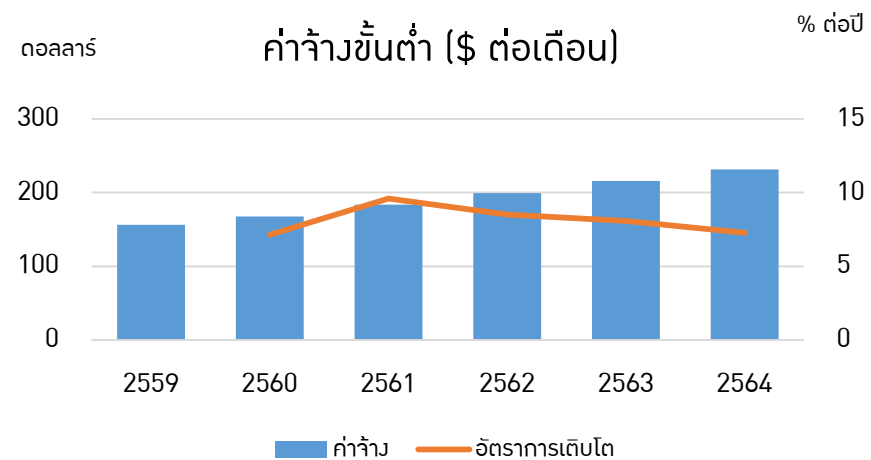
ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database, April 2017

ที่มา: Euromonitor

ที่มา: World Population Prospects 2017

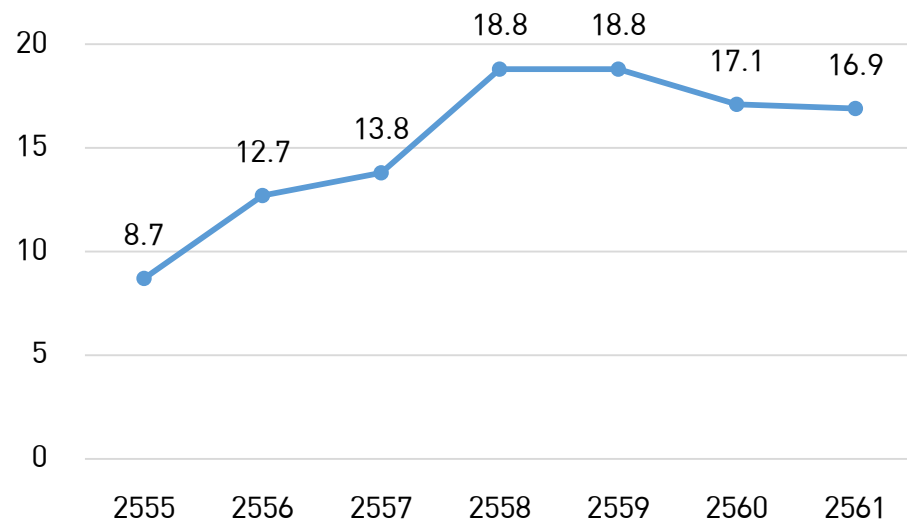
ที่มา: IECONOMICS

ความเสี่ยง - ไม่สูง

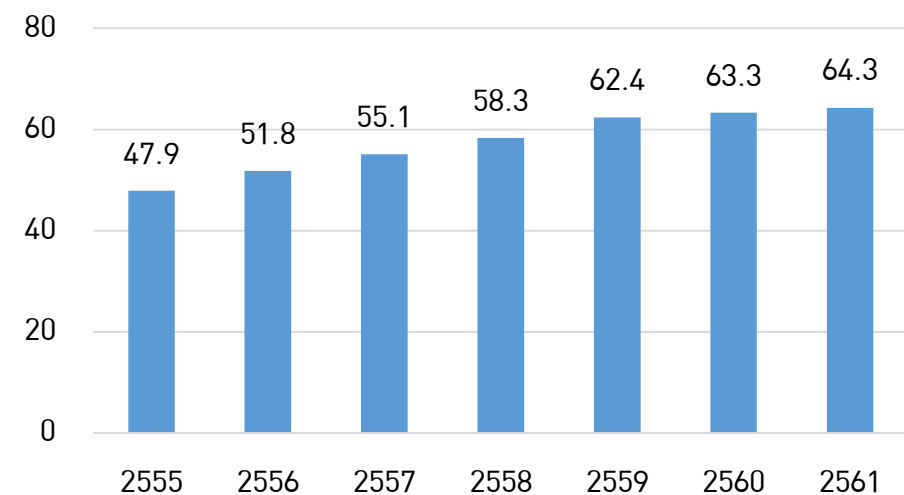
- ความเสี่ยงของภาคธนาคาร จากความล่าช้าในการเพิ่มทุนและแก้ไขปัญหาน PL และสินเชื่อที่เพิ่มอย่างต่อเนื่อง
- หนี้สาธารณะสูงจำกัดการแก้ไขปัญหาคในภาคธนาคาร การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ และการลงทุนโครงการขนาดใหญ่

อัตราการเติบโตของสินเชื่อ (% ต่อปี)

ที่มา: IMF

หนี้สาธารณะต่อ GDP (%)

ที่มา: IMF

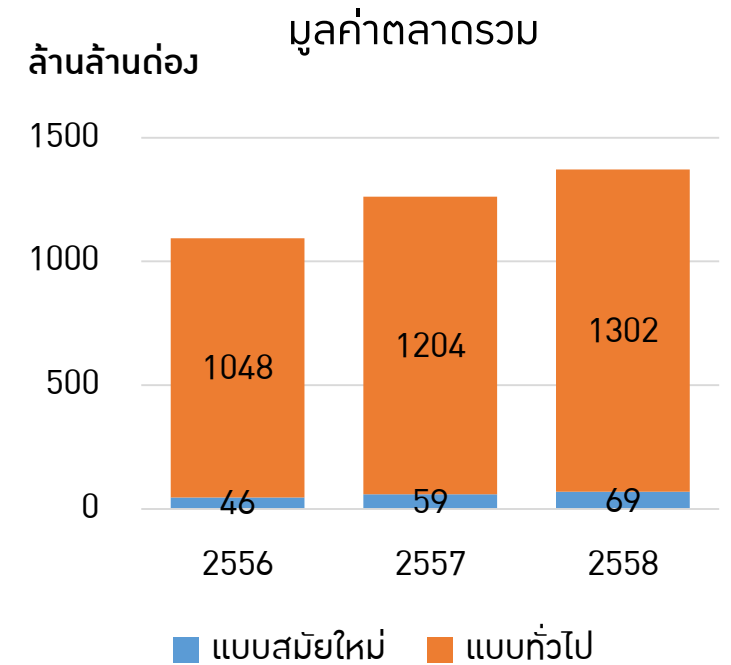
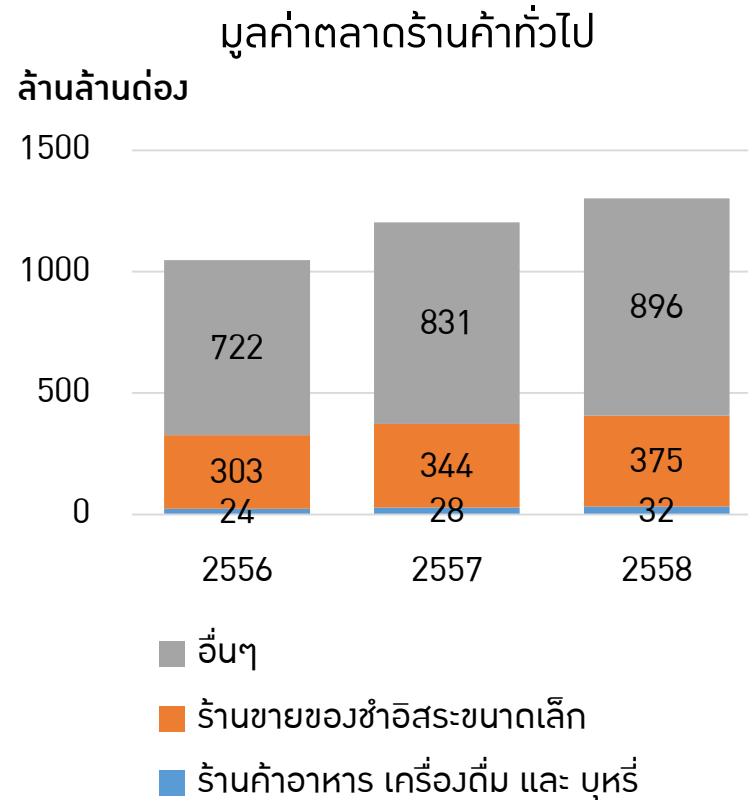
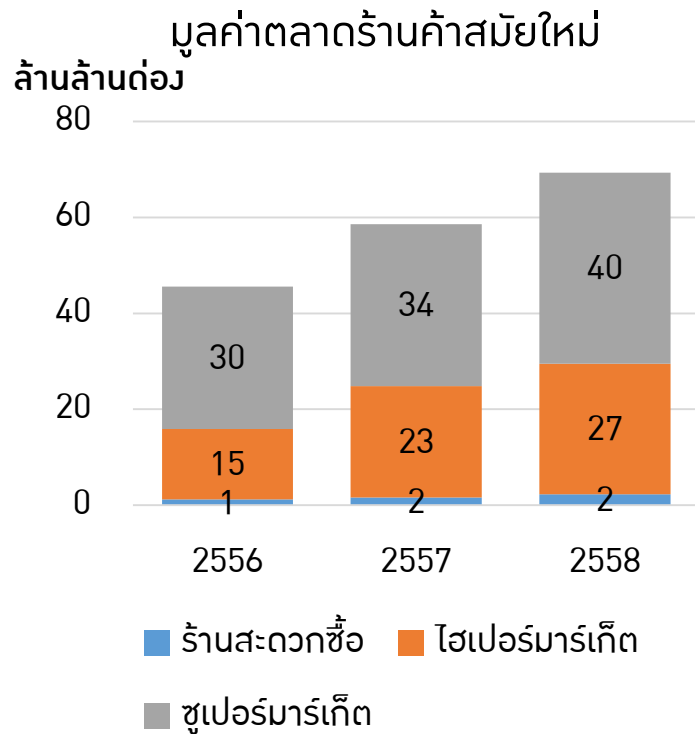

โอกาสเด่น - สินค้าผู้บริโภค

เวียดนาม

เวียดนามตอนกลาง มีการแข่งขันยังไม่สูงมาก และเวียดนามกำลังพัฒนา modern trade

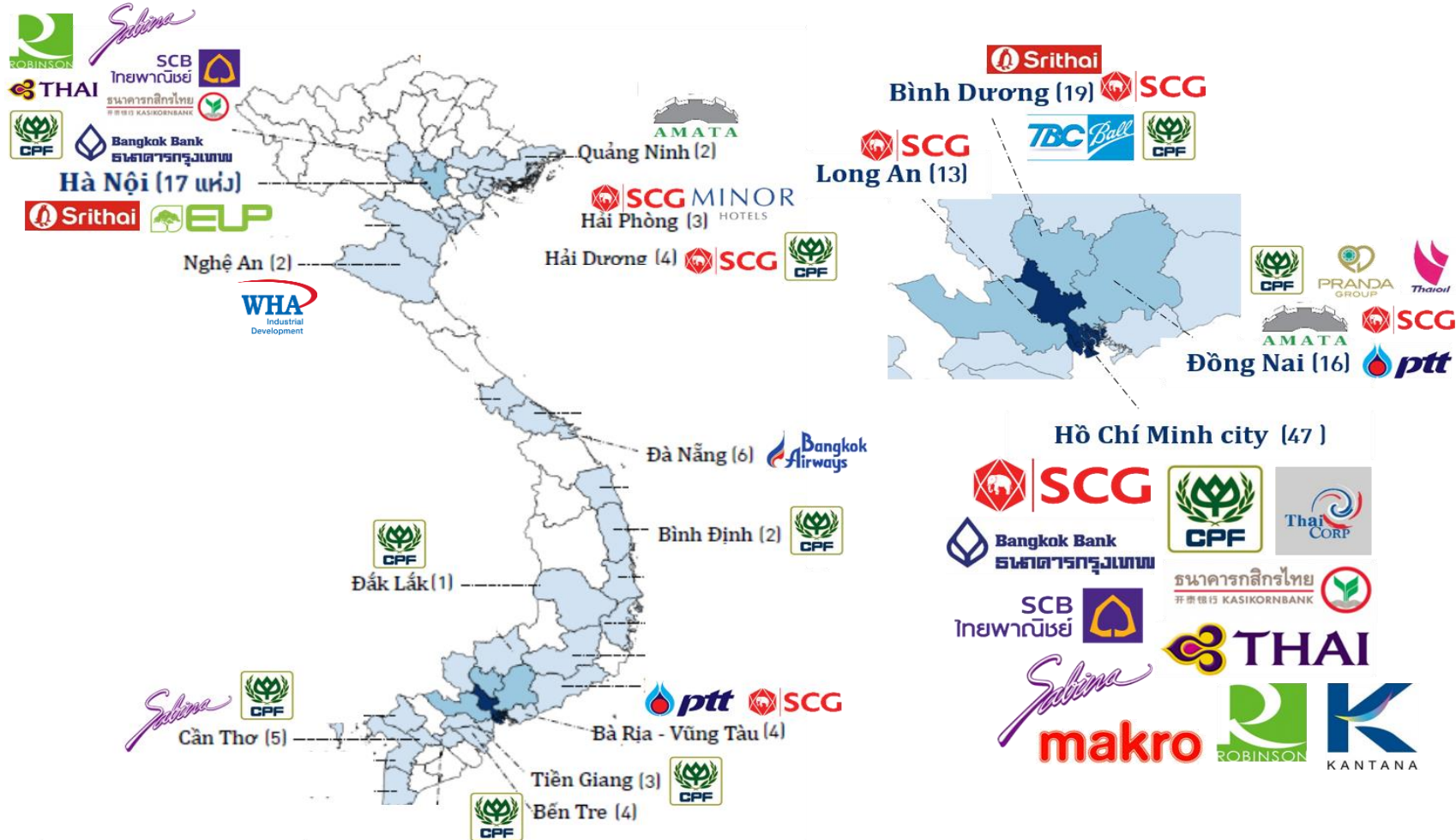

ที่มา: Vietnam Retail Foods Sector Report 2016, GAIN, USDA

บริษัทจดทะเบียนที่ไปลงทุน

เวียดนาม

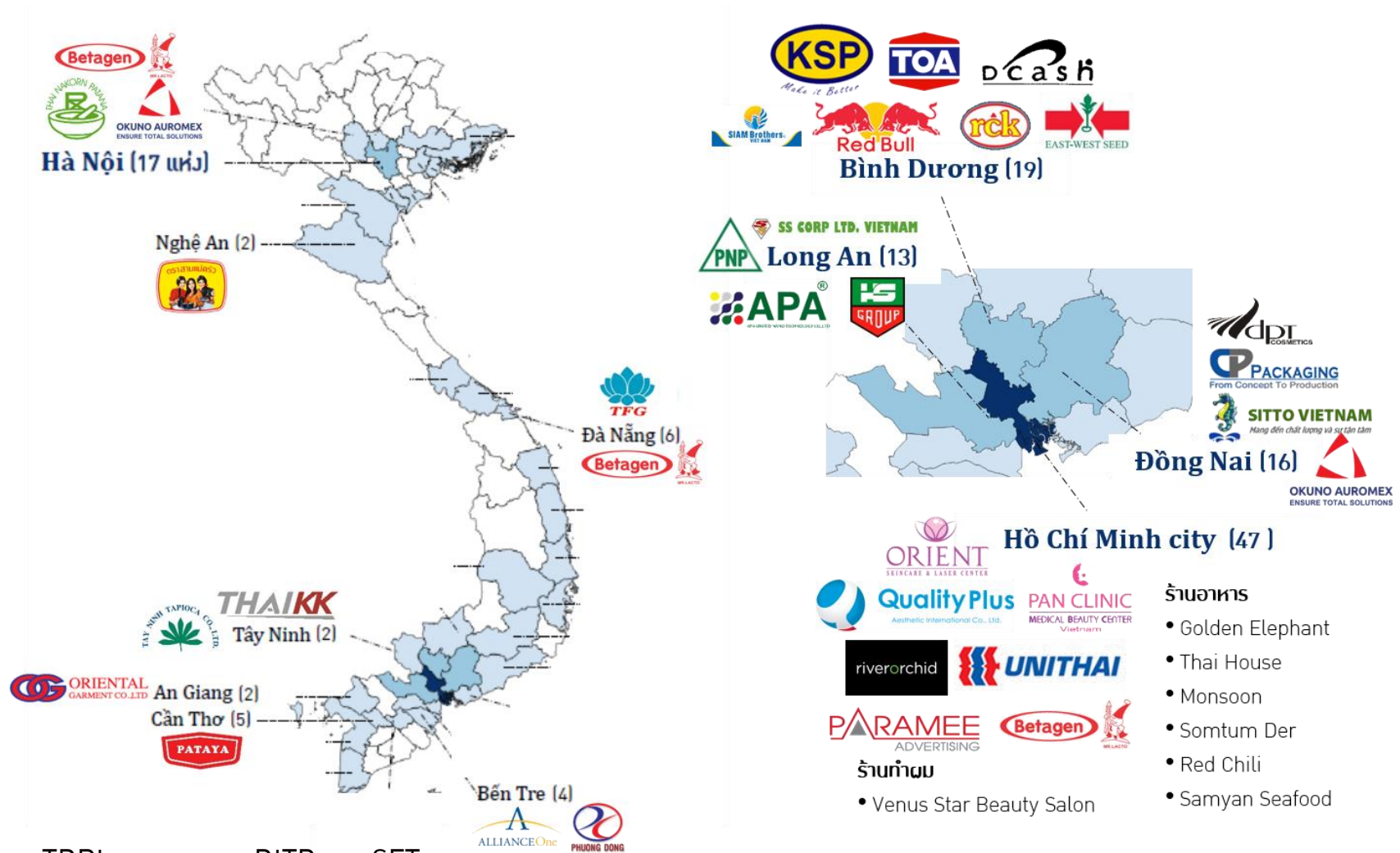

ที่มา: TDRi รวบรวมจาก DITP และ SET

ธุรกิจอื่นๆ ที่ไปลงทุน

เวียดนาม

- ร้านอาหาร**
- Golden Elephant
  - Thai House
  - Monsoon
  - Somtum Der
  - Red Chili
  - Samyan Seafood
- ร้านทำผม**
- Venus Star Beauty Salon

ที่มา: TDRl รวบรวมจาก DITP และ SET

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

Betagen

- ก่อตั้ง trading company ในปี 2552
- ยอดขายปีละ 200 ล้านบาท และเติบโตกว่า 50% ต่อปี

- ปี 2554 ผลิตอาหารหมู
- ปี 2556 ทำฟาร์มหมู
- ยอดขายปีละ 600 ล้านบาท

กลยุทธ์

Product: ปรับรสชาติถูกปากคนเวียดนาม

Place: เน้นขายใน modern trade

Price: วางตำแหน่งเป็นสินค้านำเข้าที่ราคาสูง

Promotion: เน้นของแถมรูจใจเด็ก

People: สร้างแรงจูงใจแก่พนักงาน

- มีฟาร์มทั้งหมด 4 แห่ง กำลังจะสร้างแห่งที่ 5 มูลค่าลงทุน 110 ล้านบาท
- มีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดในเวียดนามกลาง
- หาดตลาดเฉพาะของตนเอง ลงทุนในเวียดนามกลาง เนื่องจากยังไม่มีคู่แข่งรายใหญ่

เวียดนาม

พฤติกรรมผู้บริโภคที่เป็นโอกาส

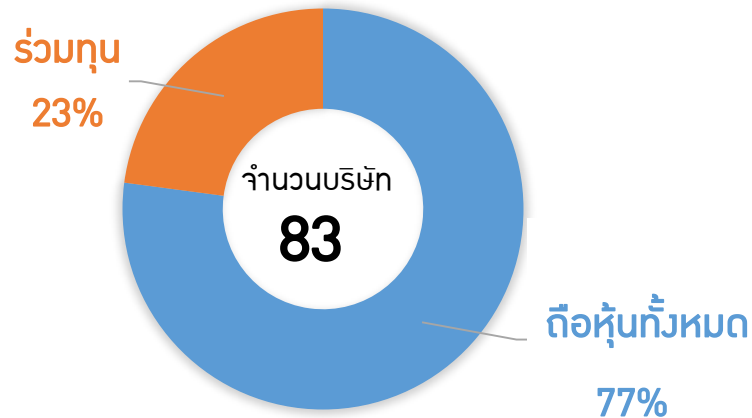
- ชาวเวียดนามบริโภคหมูต่อปีต่อคนมากกว่าคนไทย 4 เท่า
- ชาวเวียดนามมองว่า สินค้าไทยมีคุณภาพดี

คำแนะนำในการลงทุน

- เป็นเจ้าของเอง 100% ไม่ต้องมีปัญหากับหุ้นส่วน
ท้องถิ่น

รูปแบบการลงทุนของบริษัทไทยใน SET

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เวียดนาม

- ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- มีพนักงานท้องถิ่นที่สามารถประสานงาน
กับเจ้าหน้าที่

- 56%** กฎระเบียบมีไว้เพื่อเป็นข้ออ้างในการ
ขอธุรกิจ รับสินบน
- 66%** การได้ข้อมูลจากภาครัฐต้องอาศัย
ความสัมพันธ์ส่วนตัว
ขอธุรกิจ

ที่มา: Vietnam Provincial Competitiveness Index

ข้อควรระวัง

- ต้นทุนแฝง
  - คนงานหญิงตั้งครรภ์มาก
  - คอร์รัปชันในบริษัท
  - การขออนุญาตช้ามาก เอกสารมาก ศุลกากรล่าช้า กฎหมายสิ่งแวดล้อมเข้มงวด
  - คอร์รัปชันสูงทุกขั้นตอน ต้องใช้ที่ปรึกษาติดต่อกับภาครัฐ
- กฎระเบียบ เปลี่ยนแปลงบ่อย การตีความกฎหมายต่างกัน

เวียดนาม

Corruption Perceptions Index อันดับ 113 จาก 176 ประเทศ (2559)

การสำรวจบริษัทต่างชาติ โดย Vietnam Provincial Competitiveness Index

- **1 ใน 4** ต้องติดสินบนให้ได้ใบรับรองการลงทุน
- กว่า **4 ใน 5** เสียเปรียบในการจัดซื้อของรัฐบาล
- **45.4%** จ่ายสินบนเมื่อถูกตรวจสอบ เพื่อสร้างความสัมพันธ์

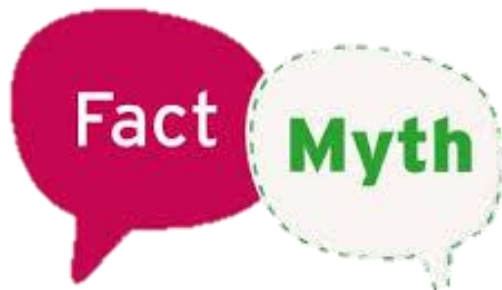

แรงงานที่ตั้งครรภ์

- ลากลดได้ 6 เดือน
- ต้องย้ายไปทำงานเบาหรือลดเวลาทำงาน 1 ชม. เมื่อตั้งครรภ์ 7 เดือนขึ้นไป
- คลอดบุตรไม่เกิน 12 เดือน ได้พัก 1 ชม. ทุกวัน

ที่มา: กฎหมายแรงงาน ปี 2555

เมียนมา

เมียนมามี 7 รัฐอิสระ มีชนกลุ่มน้อยหลายชาติพันธุ์
ต้องทำความเข้าใจการปกครองของรัฐที่ไปลงทุน

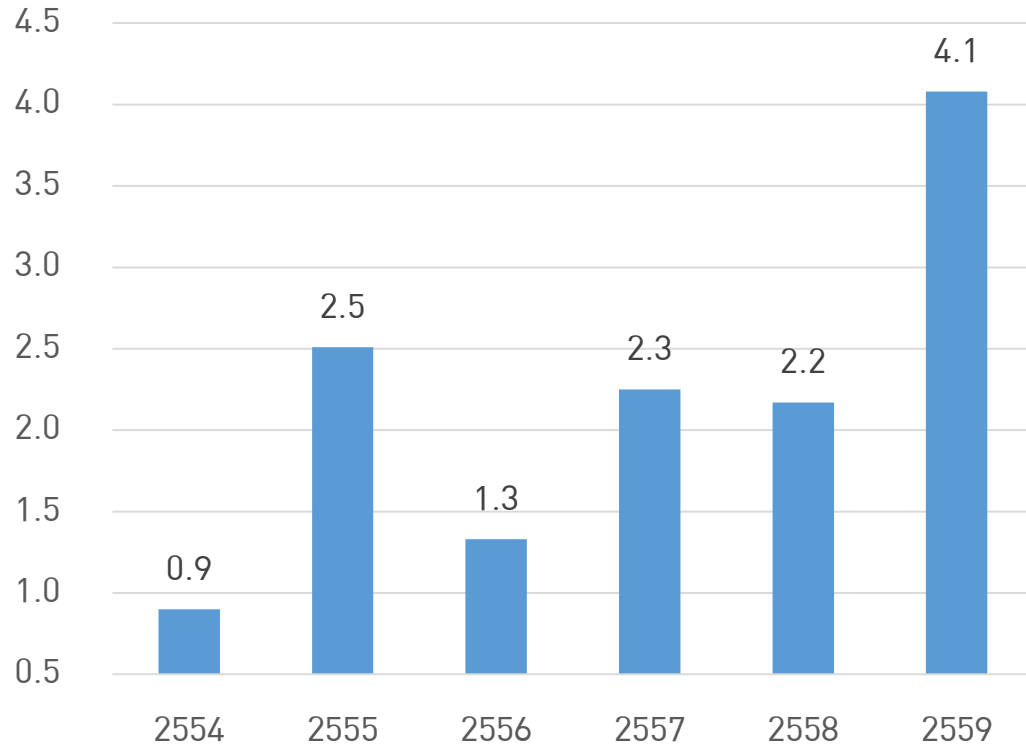

เมียนมา

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

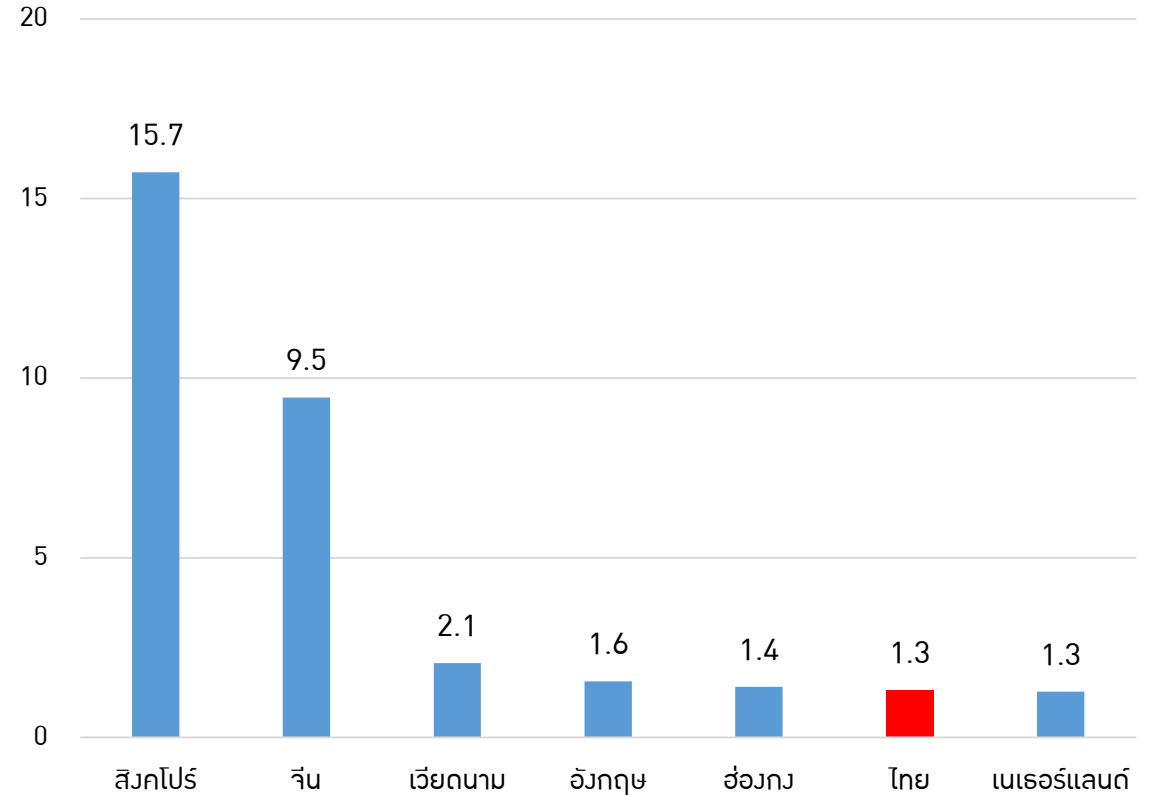
พันล้านดอลลาร์

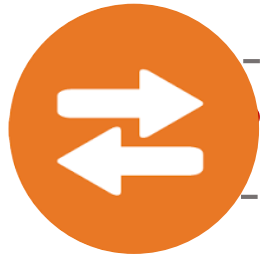
ที่มา World Bank

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติรวม (2554 - มิถุนายน 2560)

พันล้านดอลลาร์

ที่มา: Directorate of Investment and Company Administration

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

สหรัฐอเมริกายกเลิกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ (2559)

- ยกเว้น 33 รายชื่อที่ได้รับการกำหนดเป็นพิเศษ

ส่งเสริมการลงทุนต่างชาติมากขึ้น

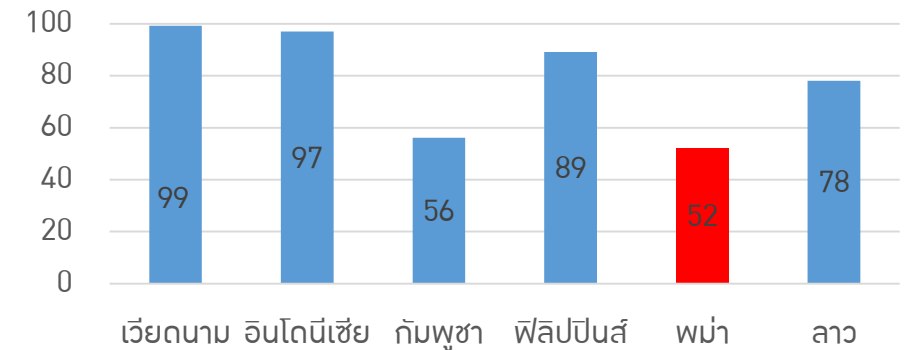
- เปิดเสรีการลงทุนมากขึ้น: อนุญาตให้บริษัทต่างชาติ นำเข้า ปุ๋ย เมล็ดพืช ยาฆ่าแมลง อุปกรณ์การแพทย์ วัสดุก่อสร้าง
- ออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ ที่ใช้ทั้งกับชาวเมียนมา และชาวต่างชาติ

เมียนมา

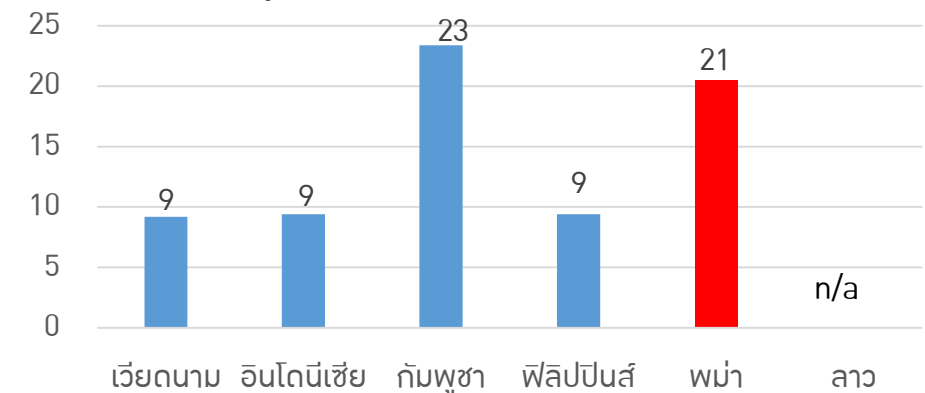

สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลง - ไฟฟ้ายังขาดแคลน

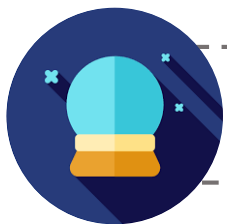
การเข้าถึงไฟฟ้า (% ของประชากร), 2557

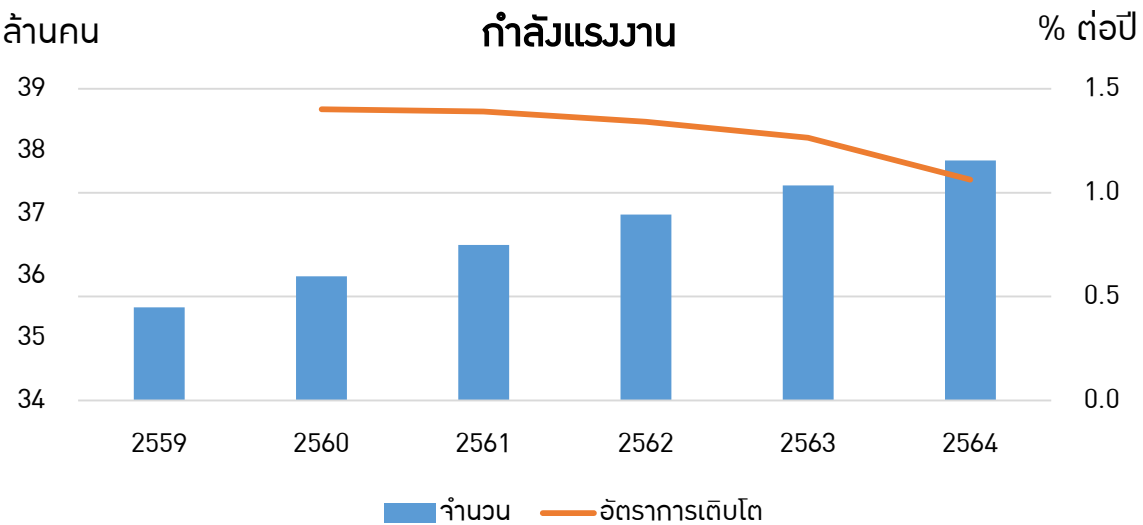
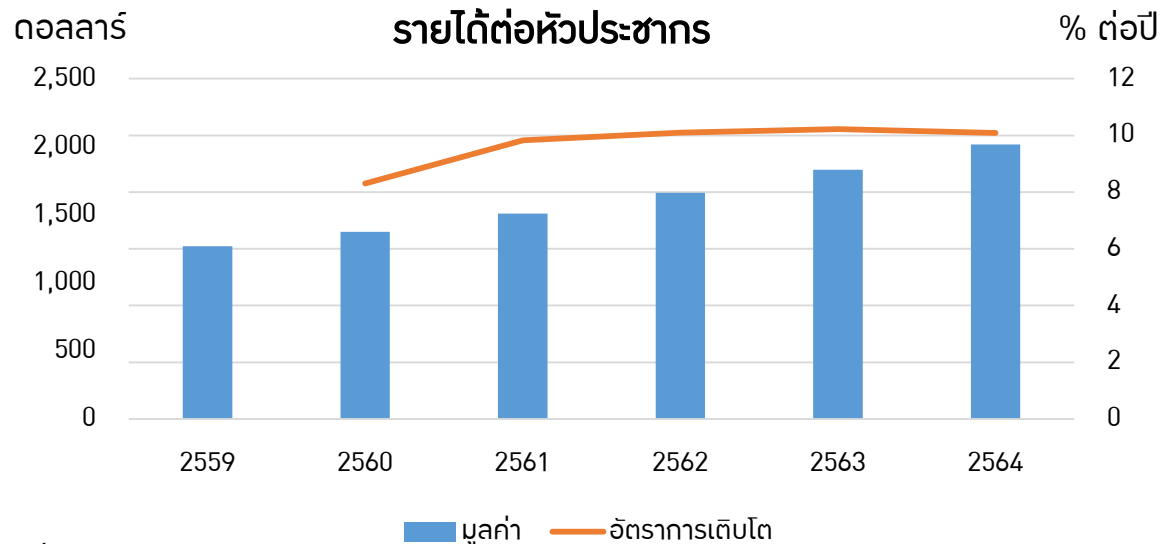
พลังงานไฟฟ้าสูญหายในการส่งและการกระจาย (%), 2557

ที่มา: IMF

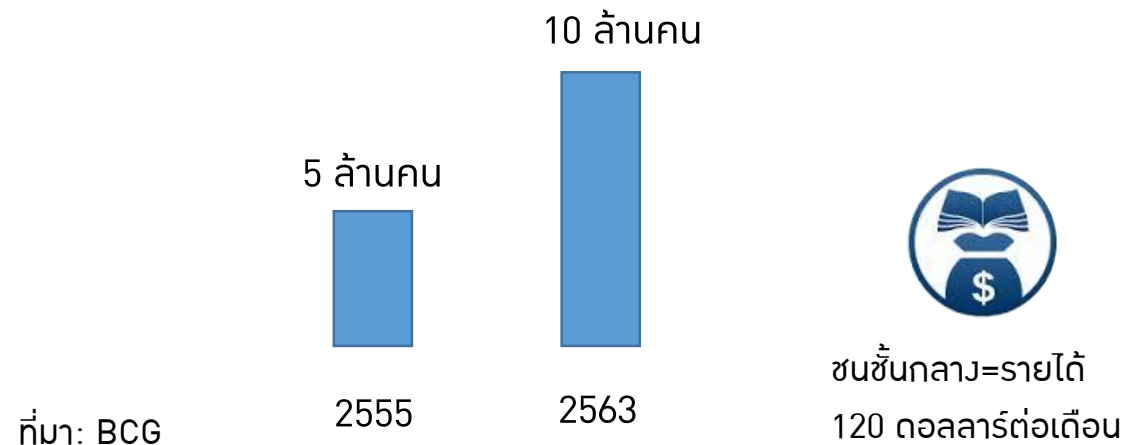
อนาคตอันใกล้

เมียนมา

ชนชั้นกลาง

ชนชั้นกลางเพิ่มขึ้นเท่าตัวภายในปี 2563

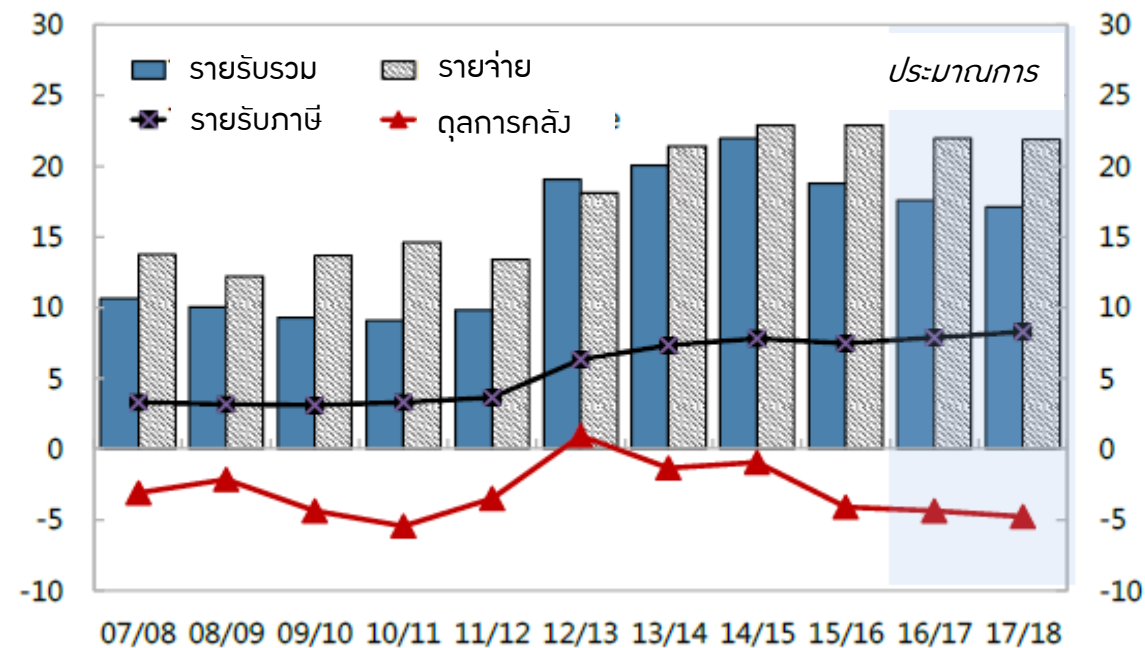

ความเสี่ยง - ปานกลาง

- ความไม่ชัดเจนของนโยบายรัฐบาล
- การขาดดุลการคลังต่อเนื่อง
  - เก็บภาษีได้น้อย
  - ราคาก๊าซธรรมชาติตกต่ำ
- ภัยธรรมชาติ
  - ปีที่แล้วมีน้ำท่วม และต้นปีนี้ก็มีแผ่นดินไหว

รายรับและรายจ่ายภาครัฐ (% ของ GDP)

ที่มา: IMF

เมียนมา

โอกาสเด่น – การผลิตส่งออกและจำหน่ายสินค้าผู้บริโภค

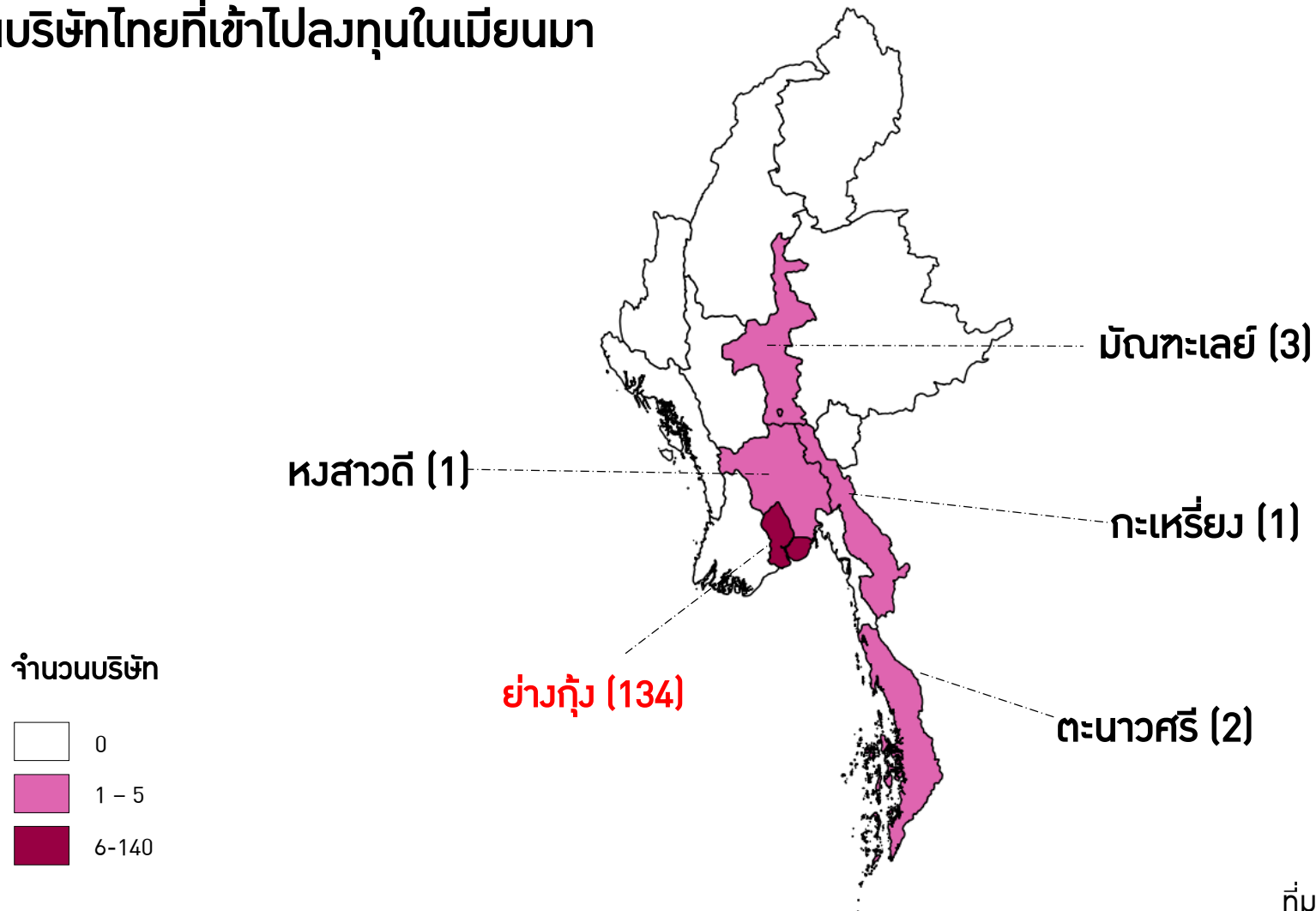
- ฐานการผลิตสินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้นเพื่อส่งออกไปตลาด EU และญี่ปุ่น
- ตลาดภายในที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งการแข่งขันยังไม่สูง โดยมุ่งเป้าที่ชนชั้นกลางในเมืองใหญ่

เมียนมา

จำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในเมียนมา

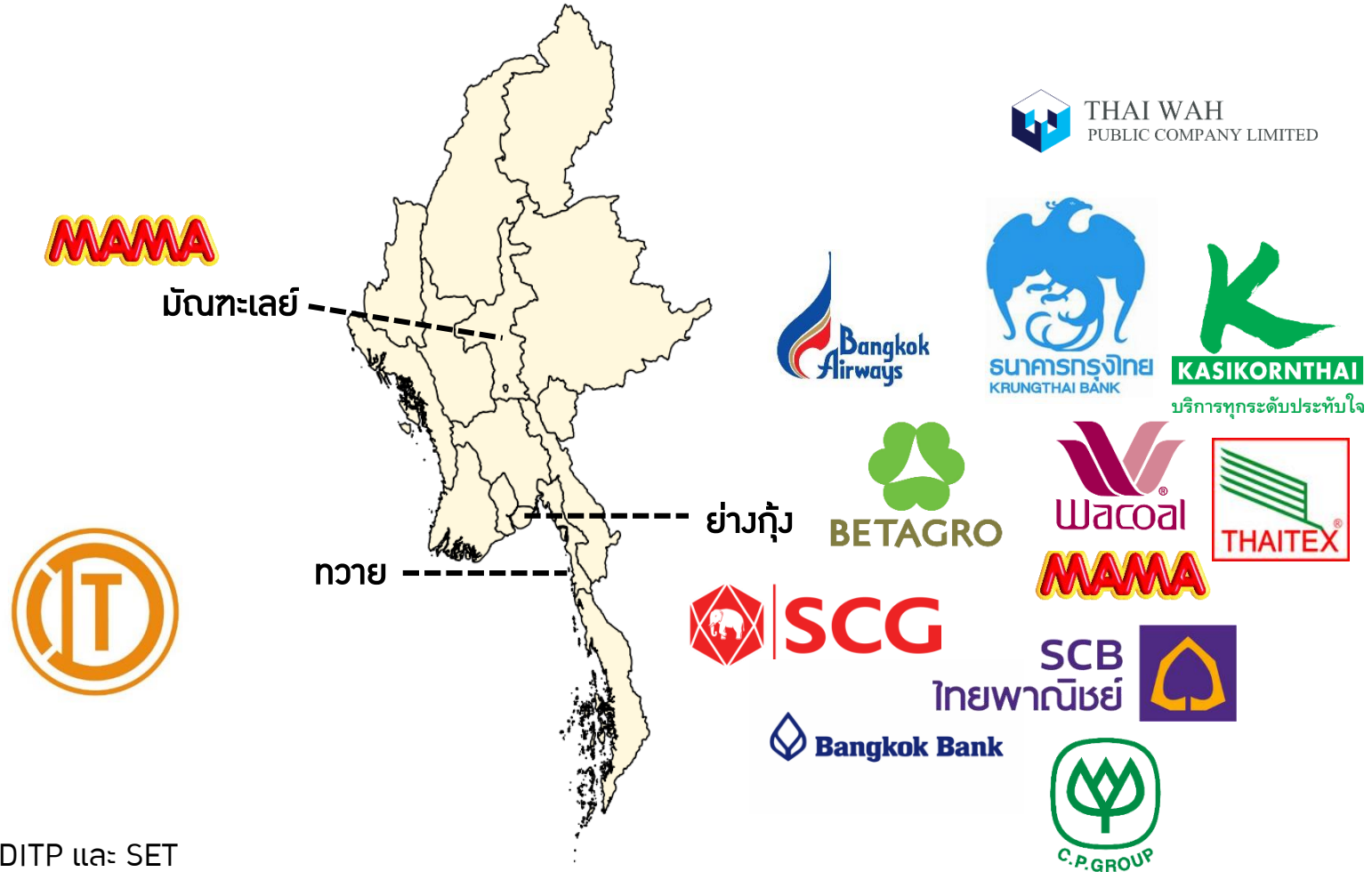

ที่มา: TDRI รวบรวมจาก DITP และ SET

บริษัทจดทะเบียนที่ไปลงทุน

เมียนมา

ที่มา: TDR1 สรุบรวมจาก DITP และ SET

ธุรกิจอื่นๆ ที่ไปลงทุน

เมียนมา

MANDALAY HILL RESORT HOTEL

AIM STAR NETWORK
where happiness comes true

THONGTHAI TEXTILE CO., LTD.
บริษัท ทองไทยการทอ จำกัด

OSOTSPA Co., Ltd.
International Business

CPM CAPITAL CO., LTD.

PHOL DHANYA
SERVE YOUR NEED OF SAFETY

Thai Parfun Co., Ltd.

Dutch Mill

MMP CORPORATION LTD.
บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

Fonterra Dairy for life

BEKO

Vichavej International Hospital Nongkhaem

Gracifi

ที่มา: TDRI รวบรวมจาก DITP

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

- ปี 2541 ให้ไลเซนส์ Shark แก่ Loi Hein ซึ่งผลิต-จัดจำหน่าย เครื่องดื่มรายใหญ่
- ปี 2558 ร่วมทุนกับ Loi Hein จัดตั้งบริษัทโอสดสภา ลอย เฮ เพื่อทำการตลาด ขายและกระจายสินค้า Shark และ M-150
- Shark มีส่วนแบ่งตลาดเครื่องดื่มพลังงานสูงสุด จากมูลค่า ตลาด 5 พันล้านบาท/ปี

เมียนมา

ไทยเพรสซิเดนทฟู๊ดส์

- ปี 2546 ร่วมทุนกับบริษัท MK (70%:30%) ตั้งบริษัท Ayeyrwaddy Food Industry เพื่อผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป MAMA
- โรงงานแห่งแรกอยู่ที่เหลียงทงยา ย่างกุ้ง และจะเปิดแห่งที่ 2 ในมณฑลทะเลย์
- MAMA เน้นคนรุ่นใหม่ เพราะเข้าตลาดช้ากว่ายำยำ
  - มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 2 รองจาก ยำยำ
- ปรับรสชาติ และความนุ่มของเส้นให้ถูกปากคนไทย

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

- มีโรงงานผลิตในไทยและเมียนมา
- ใช้แรงงานค่าแรงต่ำของเมียนมา
- ได้สิทธิพิเศษในการส่งออกไปญี่ปุ่น
- ขายสิทธิจัดจำหน่ายในเมียนมา

บาซินี เอนเตอร์ไพรส์

ผลิตรองเท้าทั้งในไทย-ประเทศเพื่อนบ้าน

รับจ้างผลิต ควบคุมการผลิตชายด้วยแบรนด์ตนเอง

ผลิตด้วยแบรนด์ตัวเอง 1 หมืนคู่
กำไรเท่ารับจ้างผลิต 1 แสนคู่
แถมปัดหัวน้อยกว่า

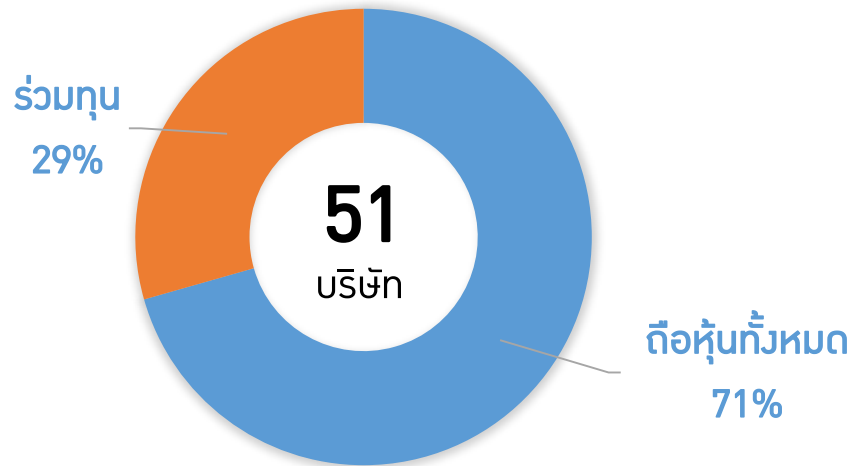
ขยายช่องทางจำหน่ายในไทย
เมียนมาร์ ลาว และเขมร

คำแนะนำในการลงทุน

- ควรเป็นเพื่อนกับคนท้องถิ่น ก่อนพัฒนาเป็นคู่ค้าหรือหุ้นส่วน

รูปแบบการลงทุนของบริษัทจดทะเบียนไทย

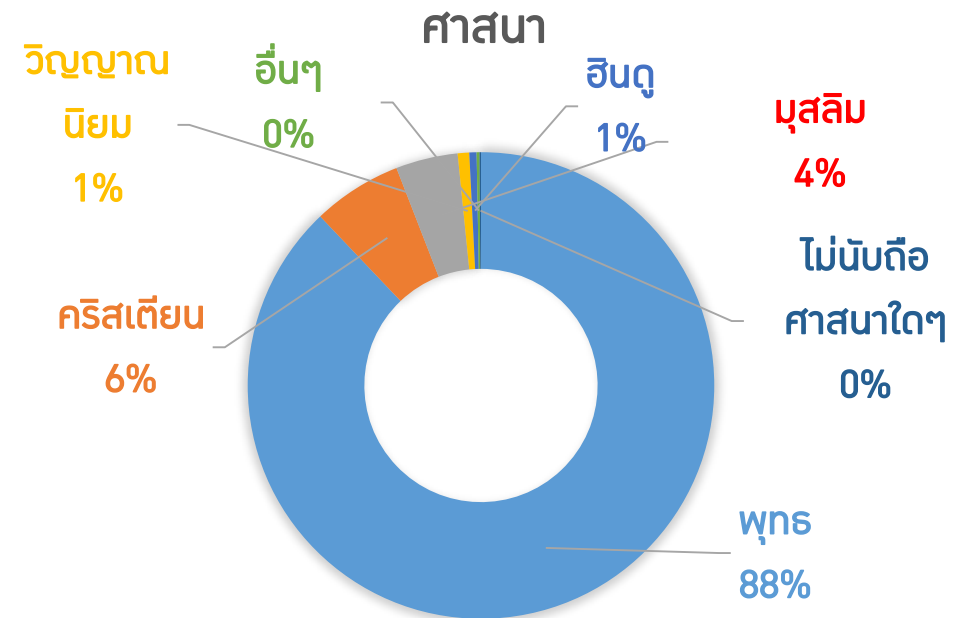

ที่มา: SET 2558

เมียนมา

- อาหารและเครื่องดื่ม ควรมีตราฮาลาล

ที่มา: Census 2557

ข้อควรระวัง

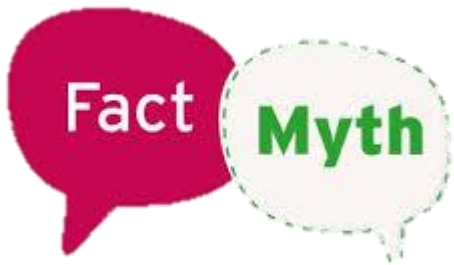
- สหภาพแรงงานมีบทบาทมากและค่าแรงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
- ต่างชาติเช่าที่ดินได้ไม่เกิน 1 ปี
- ธุรกิจกรรมการเงินของบริษัทต่างชาติต้องใช้ดอลลาร์
- ค่าเอกสารการส่งออกแพงมาก

เมียนมา

โรงงานที่มีคนงานอย่างน้อย 30 คน
สามารถจัดตั้งสหภาพแรงงานได้

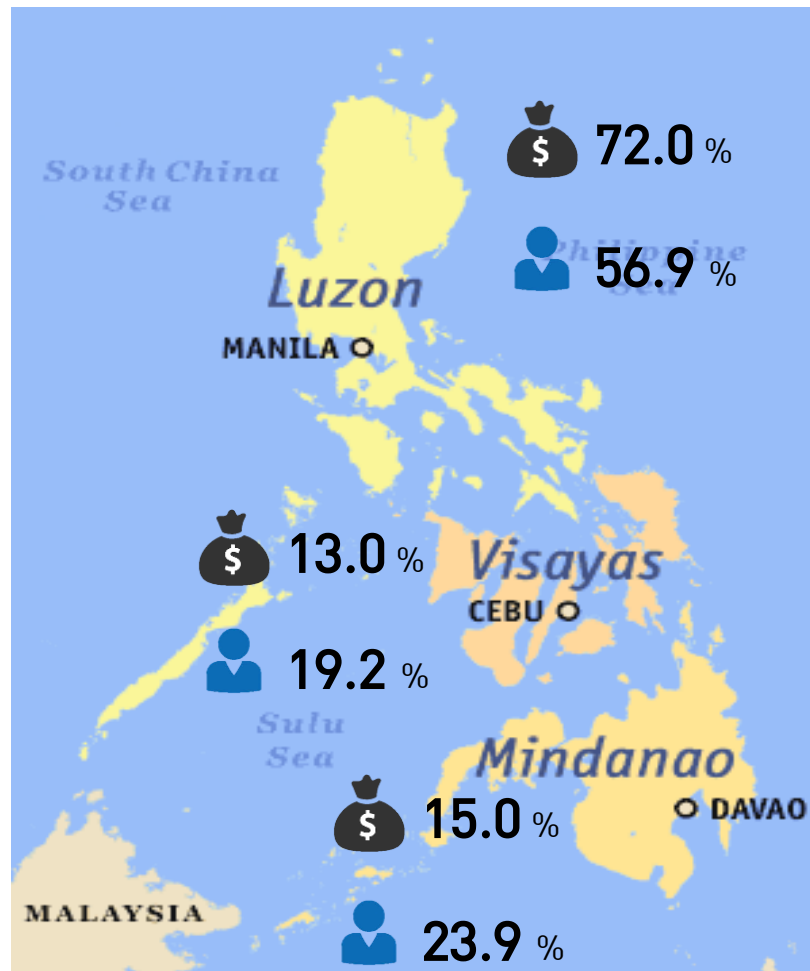
ฟิลิปปินส์

สัดส่วน GDP (%)

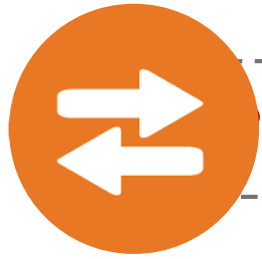
สัดส่วนประชากร (%)

ที่มา: Philippine Statistics Authority

ฟิลิปปินส์เป็นเสมือน 3 ประเทศ

- ต้องการขายสินค้าในเกาะใด ควรตั้งโรงงานในเกาะนั้นเลย

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

ฟิลิปปินส์

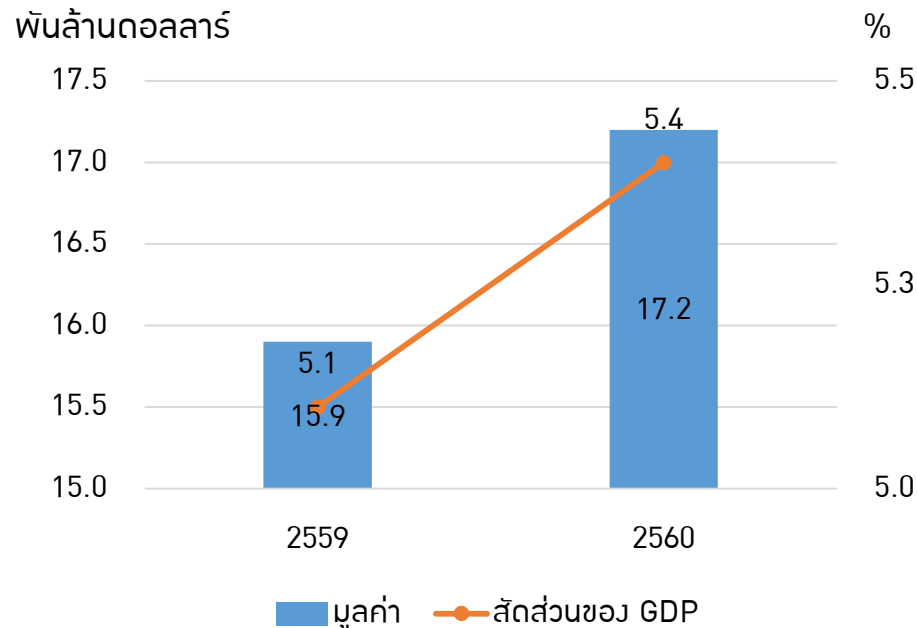
เน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะในเกาะมินดาเนา

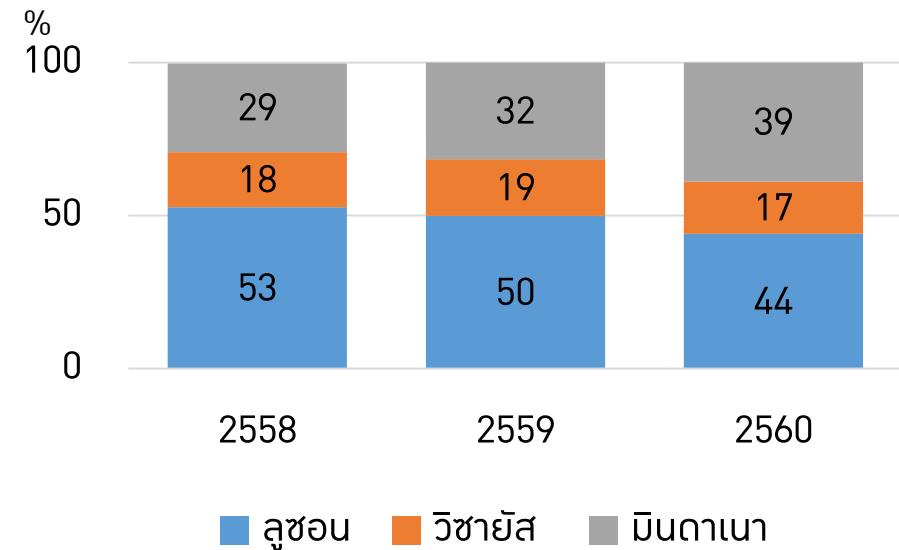
“ยุคทอง” ของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

งบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

สัดส่วนงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

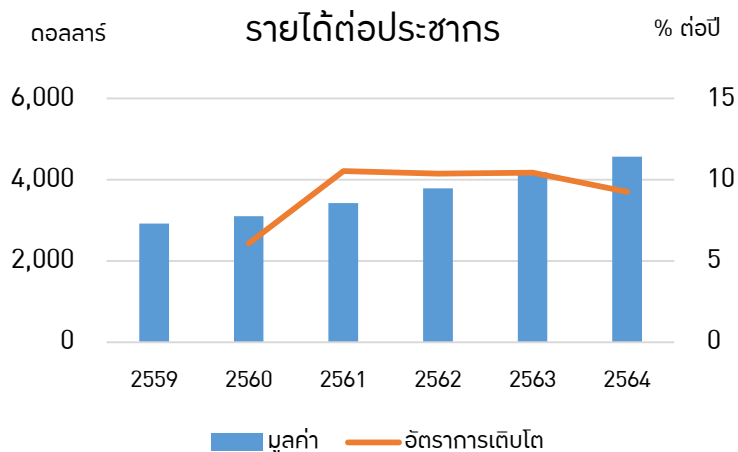

ที่มา: Department of Public Works and Highways

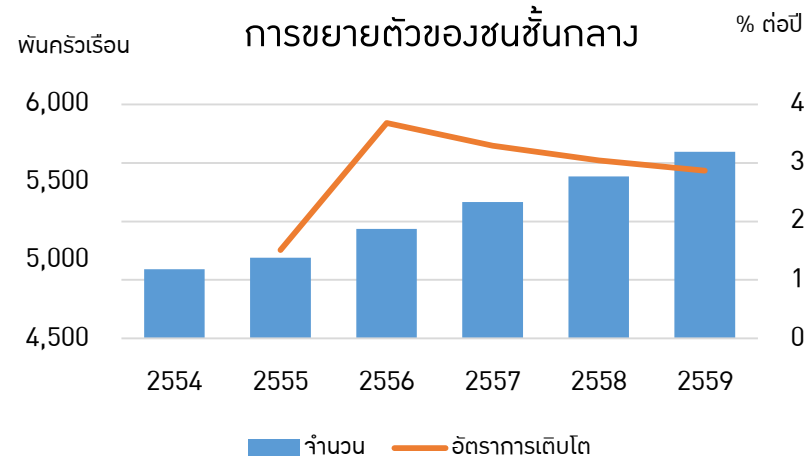

อนาคตอันใกล้

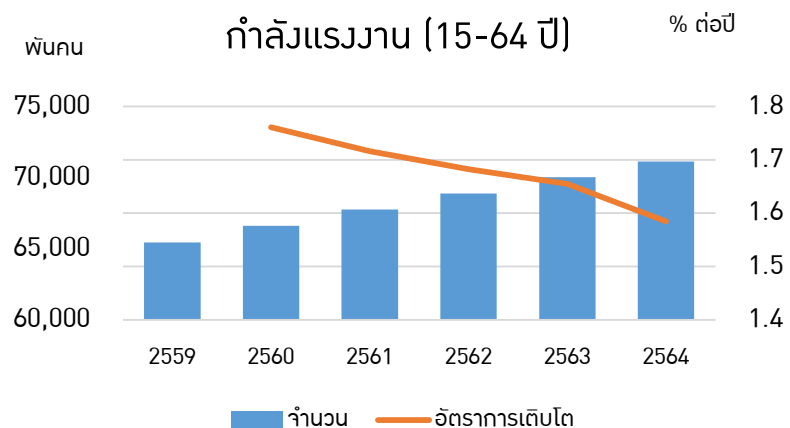
ฟิลิปปินส์

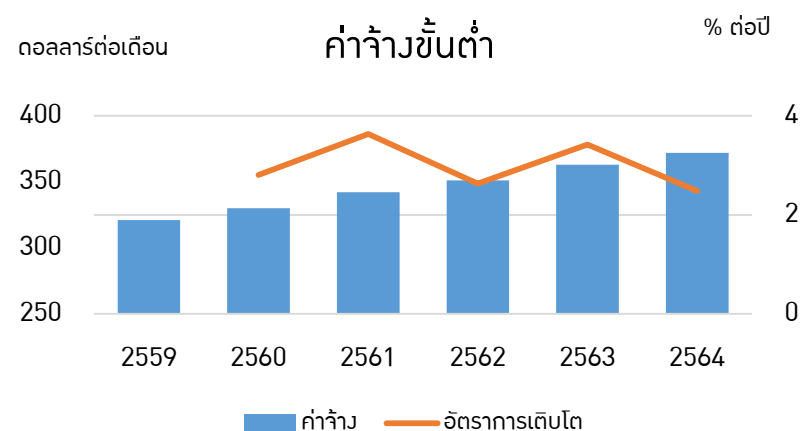
ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database, 2017

ที่มา: Euromonitor

ที่มา: World Population Prospects 2017

ที่มา: Baldicanas et. al.

ความเสี่ยง - ปานกลาง

ความปลอดภัย

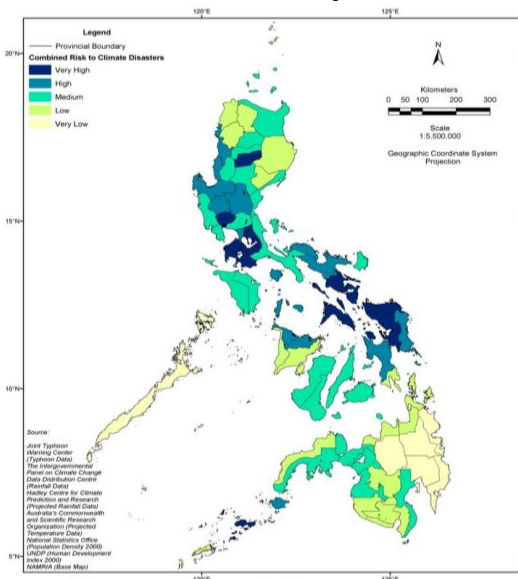
- ความเสี่ยงภัยธรรมชาติอันดับที่ 3 จาก 171 ประเทศจาก Institute of Spatial and Regional Planning ในปี 2558
- ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรม

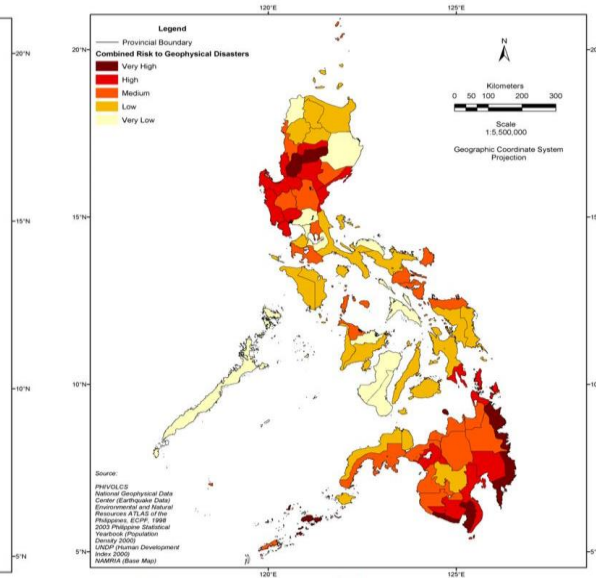
BPO อาจถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี

- รายได้กว่า 28 พันล้านดอลลาร์ในปี 2560

ความเสี่ยงด้านภูมิอากาศ

ความเสี่ยงทางธรณีวิทยา

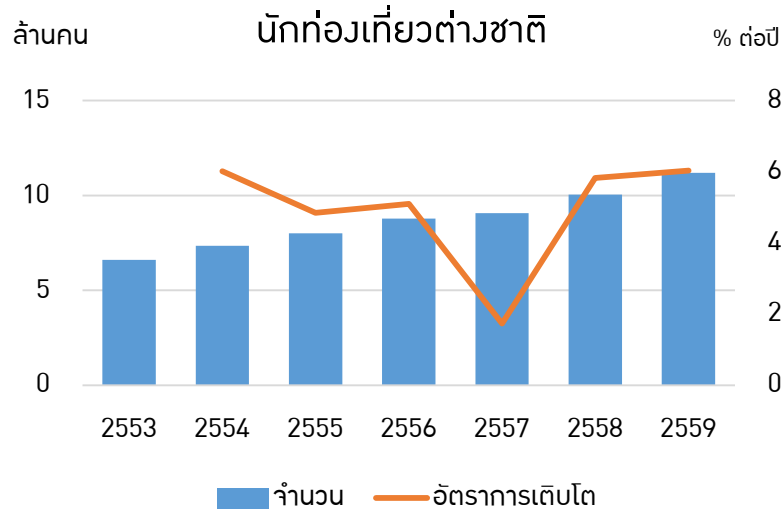
นโยบายแรงงานต่างด้าวของสหรัฐฯ

- เงินโอนจากสหรัฐฯ 10.1 พันล้านดอลลาร์ในปี 2558

โอกาสเด่น – การท่องเที่ยว และเกษตรแปรรูป

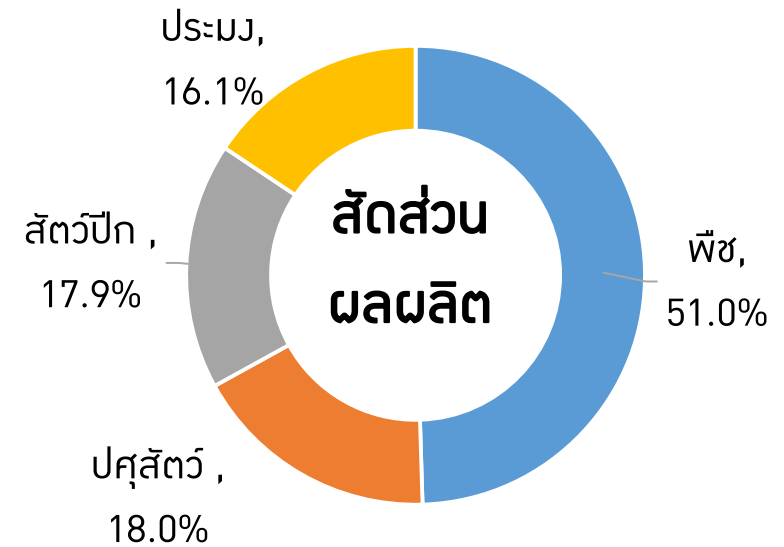
ฟิลิปปินส์

ที่มา: ธนาคารโลก

มีผลผลิตเกษตรมาก

33 พันล้านดอลลาร์ในปี 2559

ที่มา: PSA

ธุรกิจโรงแรมขยายตัวต่อเนื่อง

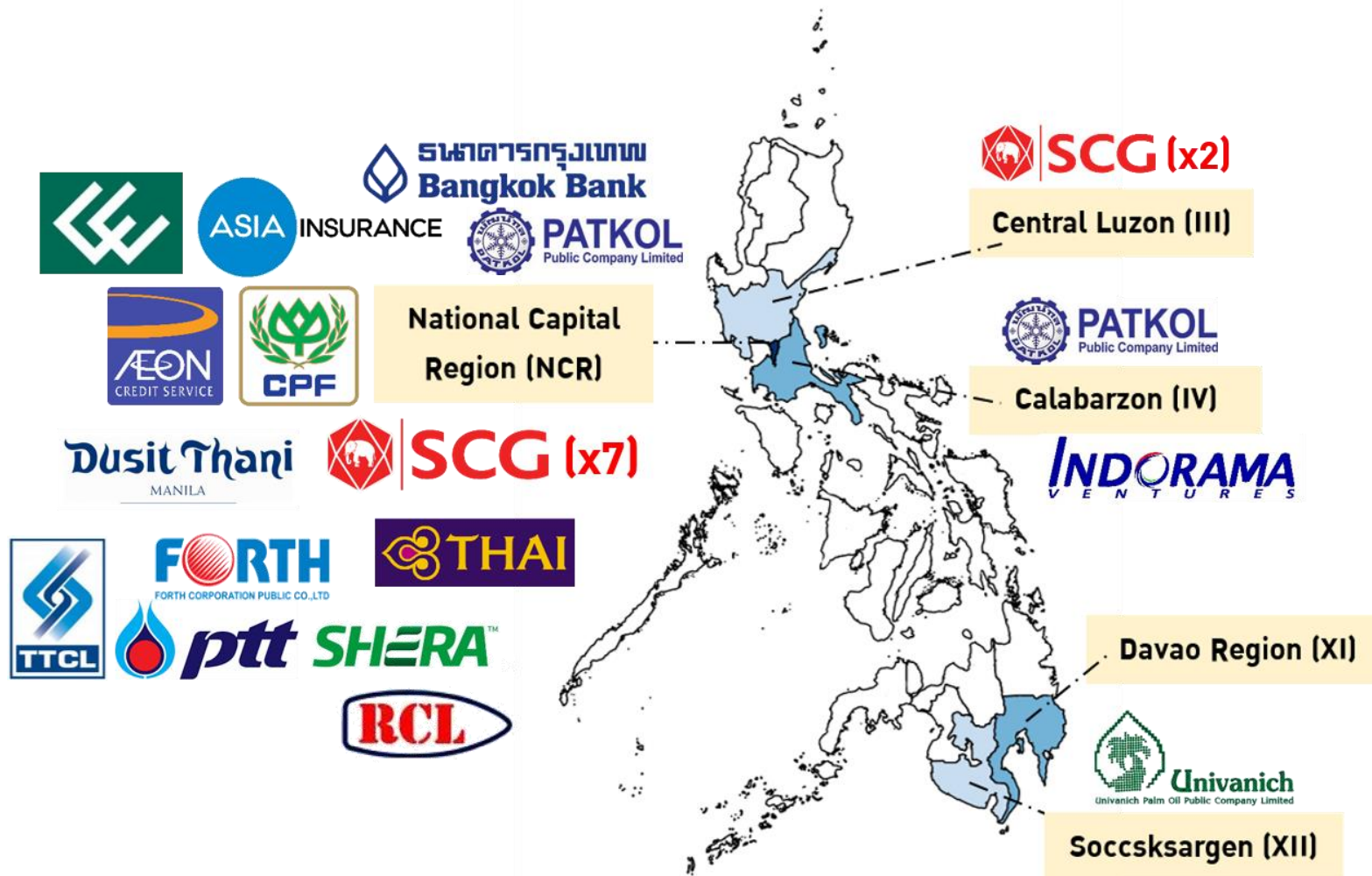
ปี 2553-2558 เติบโตเฉลี่ย 10.6%
ปี 2558 รายได้ 3.6 พันล้านดอลลาร์

ลงทุนใน Tourism Enterprise Zones (TEZs)

ได้ยกเว้นภาษีเงินได้ 6 ปี

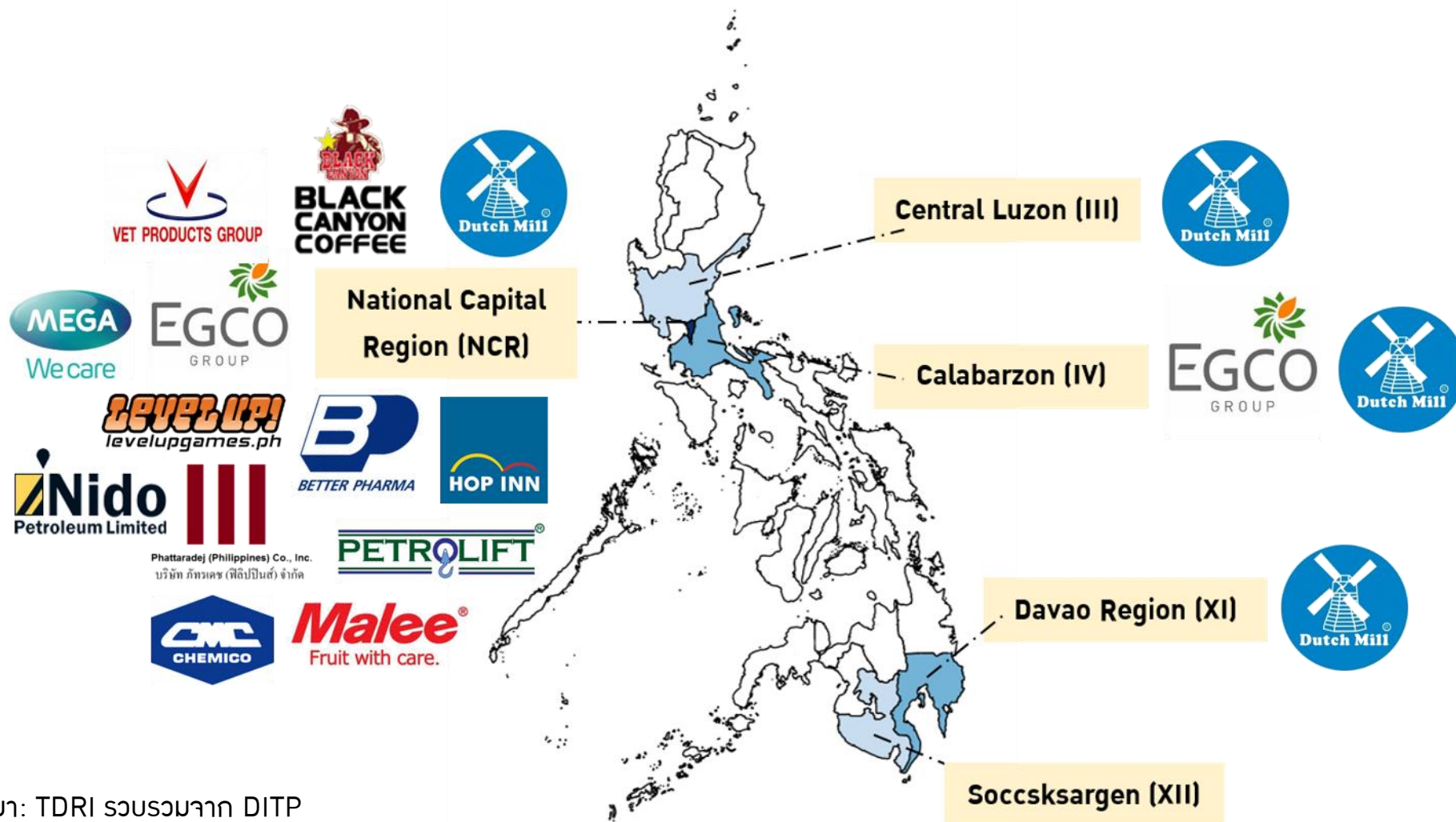

บริษัทจดทะเบียนที่ไปลงทุน

ธุรกิจอื่นที่ไปลงทุน

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

- เริ่มจากส่งออก แล้วให้ไลเซนส์ผลิต จากนั้นร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่นรายใหญ่
- สินค้าติดอันดับขายดีใน 7-11

- ถือหุ้นเองทั้งหมด 100%
- จุดเด่นคือ สะอาด ปลอดภัย ไม่แพง
- โรงแรมราคาประหยัดมีอยู่น้อย
- มีเป้าหมายขยายเป็น 20 แห่งใน 2563

ฟิลิปปินส์

- SCG เข้าซื้อเพราะต้องการดำเนินธุรกิจได้เร็ว
- ยอดขายเพิ่มขึ้น 6-7% ต่อปี
- ส่วนแบ่ง 80% ของตลาด

คำแนะนำในการลงทุน

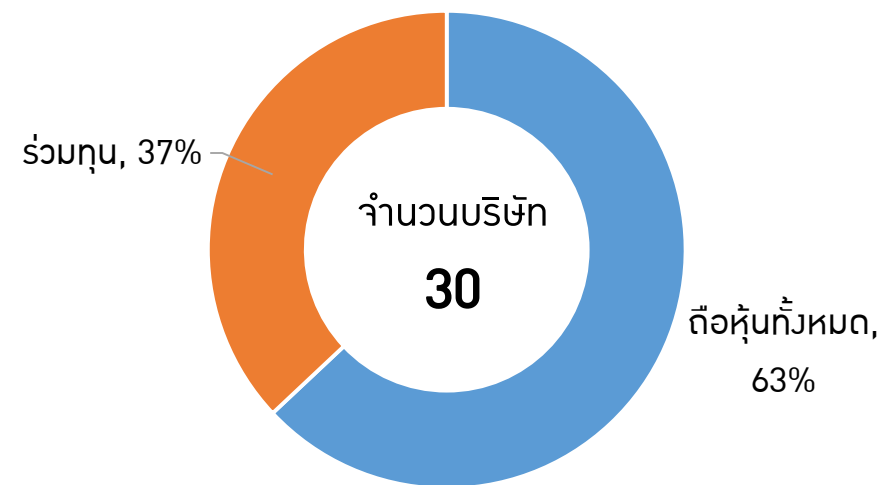

ร่วมทุนกับชาวฟิลิปปินส์ เพื่อให้ได้สิทธิที่ดิน และคุ้มครองความปลอดภัยในที่ห่างไกล

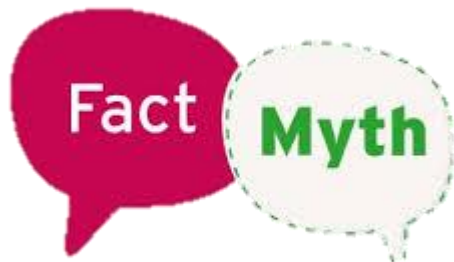

การผลิตเกษตรแปรรูปส่งออก ต้องมีขนาดใหญ่จึงจะคุ้ม เพราะมีต้นทุนคงที่สูง

รูปแบบการลงทุนของบริษัทยกจดทะเบียนไทย

ที่มา: SET 2558

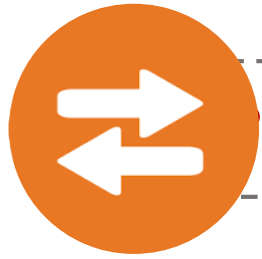
ทำธุรกิจง่าย เพราะใช้ภาษาที่ฟังกันเข้าใจ แต่จริงๆ มีช่องว่างความเข้าใจกันมาก

การได้สัมปทานที่ดินจากรัฐ ไม่ได้หมายความว่า มีสิทธิในที่ดินทั้งหมด

- อาจต้องสำรวจและบุกเบิกพื้นที่เอง
- อาจพบปัญหาประชาชนอยู่ในพื้นที่สัมปทาน

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

ยุติการส่งออกไม้

- รัฐบาลห้ามส่งออกไม้ (ไม้ท่อน ไม้แปรรูป) และไม้ยืนต้นหรือไม้ประดับ ที่มาจากป่าธรรมชาติ เมื่อกลางปี 2559
- ต้องแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจึงจะสามารถส่งออกได้

ที่มา: Order No. 15/PM

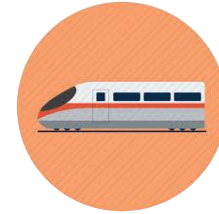
การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อนุญาตเฉพาะ

- บุคคลธรรมดาที่มีบัญชีกับธนาคาร เพื่อจ่ายค่าสินค้า-บริการแก่ต่างประเทศ
- นิติบุคคลที่มีธุรกรรมกับต่างประเทศ

ที่มา: Decision No. 1083/BOL (เดือนธันวาคม ปี 2559)

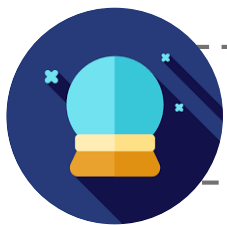
สปป. ลาว

โครงการรถไฟความเร็วสูง

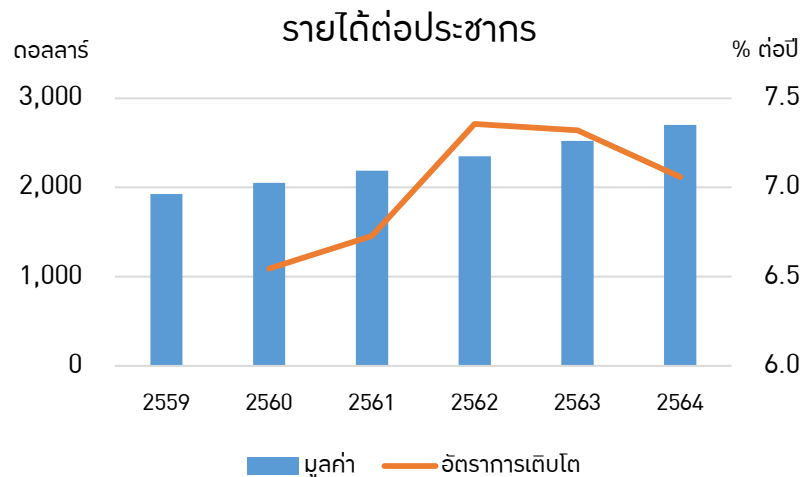
- มูลค่า 5.95 พันล้านดอลลาร์
- เริ่มสร้างต้นปี 2017 และคาดว่าจะเสร็จใน 5 ปี

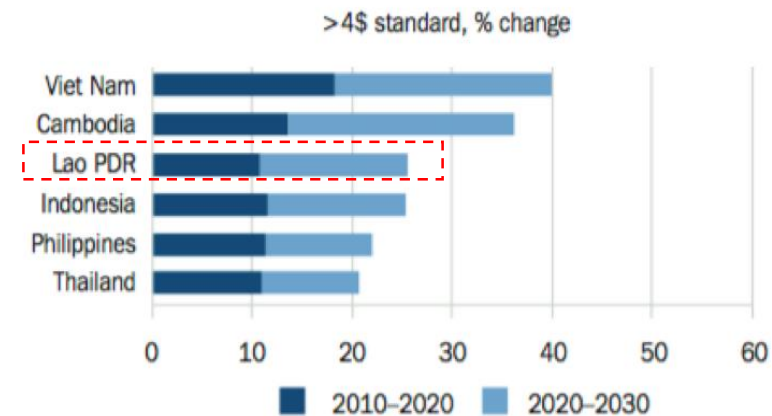
อนาคตอันใกล้

สปป. ลาว

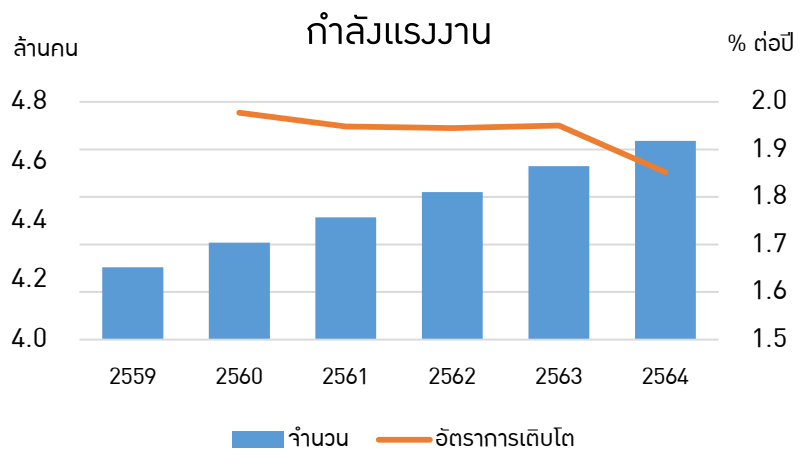

ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database, April 2017

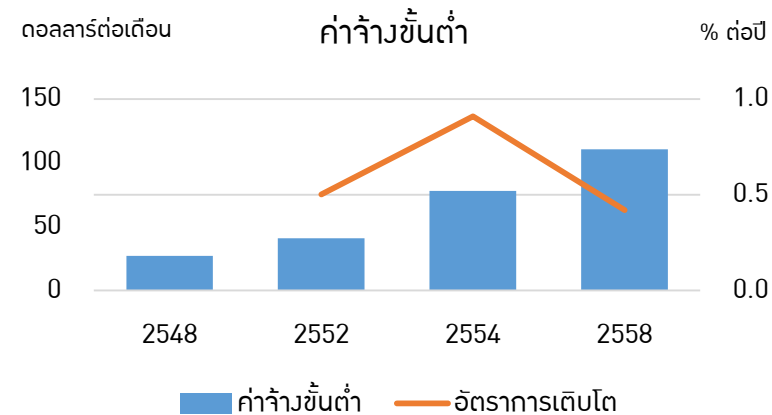
Middle Class Emergence to 2030 (>\$4.00 income per person per day)

ที่มา: ADB

ที่มา: World Population Prospects 2017

ที่มา: Decree No. 64/PM, Notification No. 1450/LSW, Notification No. 2951/LSW, และ Notification No. 808/LSW

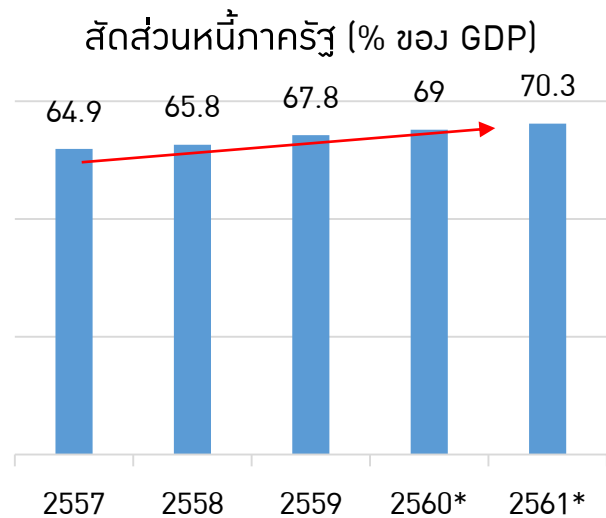

ความเสี่ยง - ปานกลาง

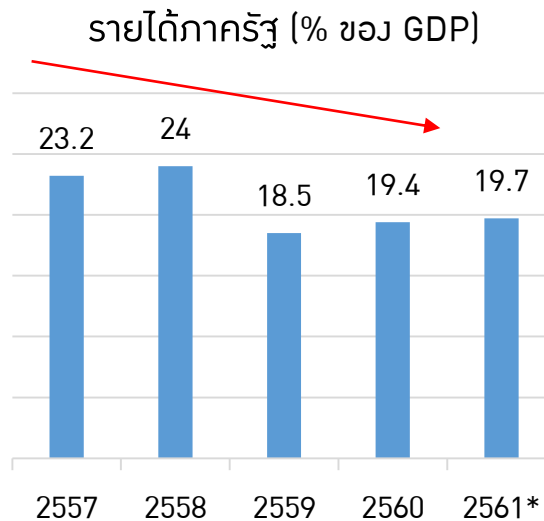
เศรษฐกิจมหภาคเปราะบาง

- เป็นสำรองระหว่างประเทศมีไม่ถึงสองเดือนของมูลค่าการนำเข้า!

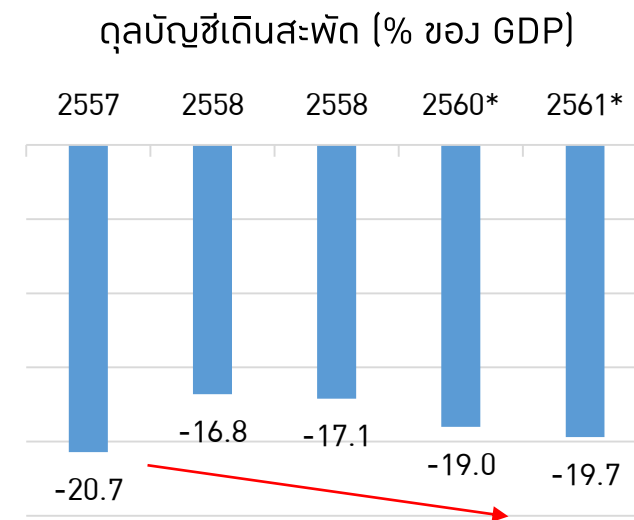
ที่มา: IMF

หมายเหตุ: * ตัวเลขคาดการณ์

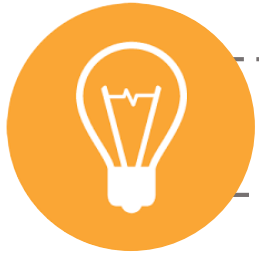
ที่มา: IMF

หมายเหตุ: * ตัวเลขคาดการณ์

ที่มา: IMF

หมายเหตุ: * ตัวเลขคาดการณ์

โอกาสเด่น - เกษตรแปรรูป

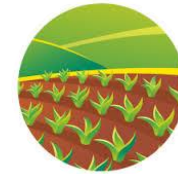

เกษตรแปรรูปที่ต้องการใช้ที่ดินขนาดใหญ่

- ยกเว้นภาษีเงินได้ 15 ปี หากลงทุนที่ทุรกันดารและ 7 ปี ในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อม

สปป. ลาว

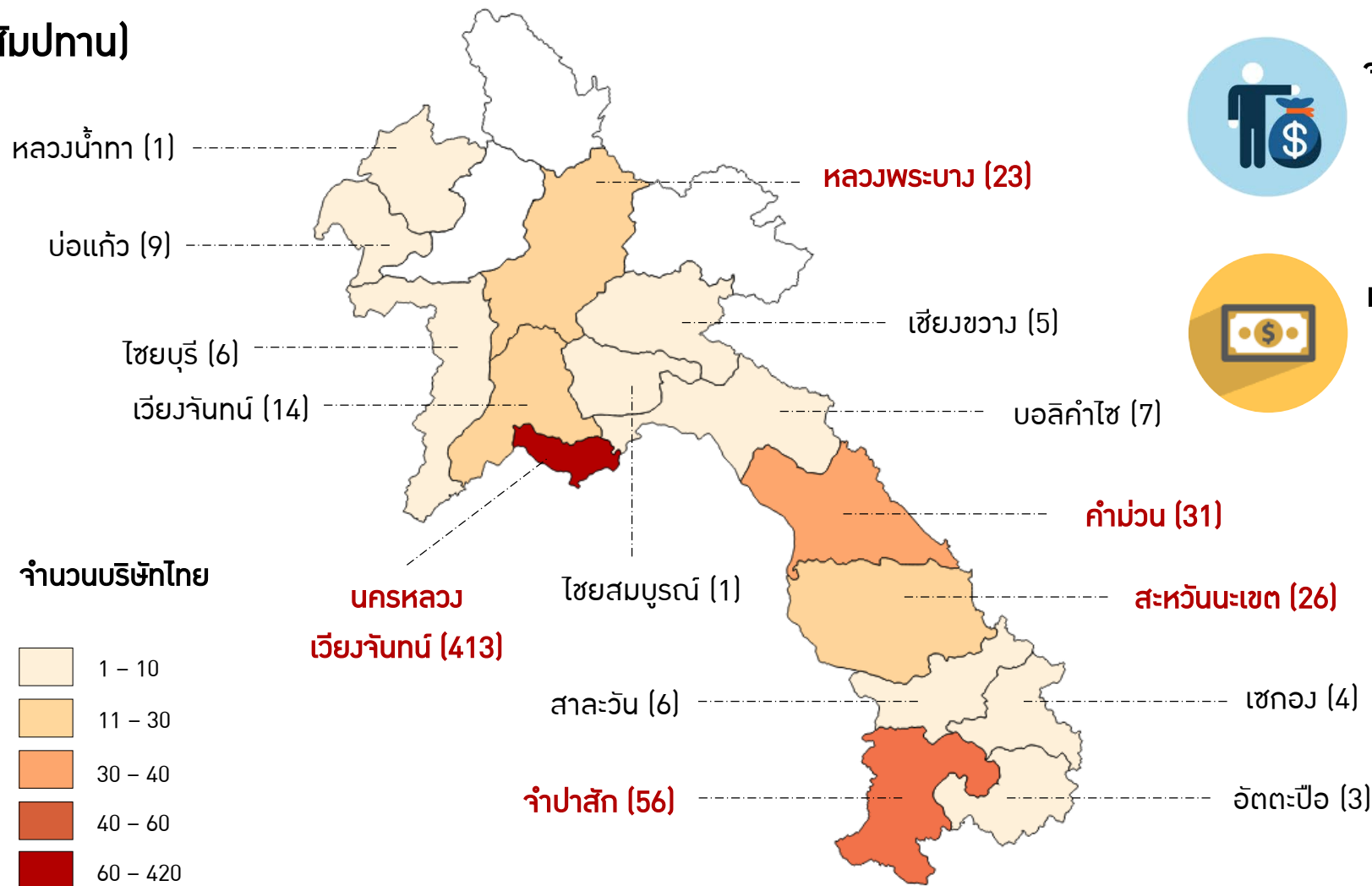

สัมปทานที่ดินการเกษตรในแขวงสะหวันนะเขต ปี 2547-2559

	มูลค่าการลงทุน (ล้านดอลลาร์)	พื้นที่สัมปทาน ที่อนุมัติ (เฮกตาร์)
 อ้อย	165	20,000
 ยางพารา	168	17,399
 ยูกา ลิปตัส	565	50,435
 กล้วย	2	150

จำนวนบริษัทไทยที่ลงทุน (นอก SEZ และไม่รวมสัมปทาน)

สปป. ลาว

จำนวนผู้ประกอบการ
603 ราย

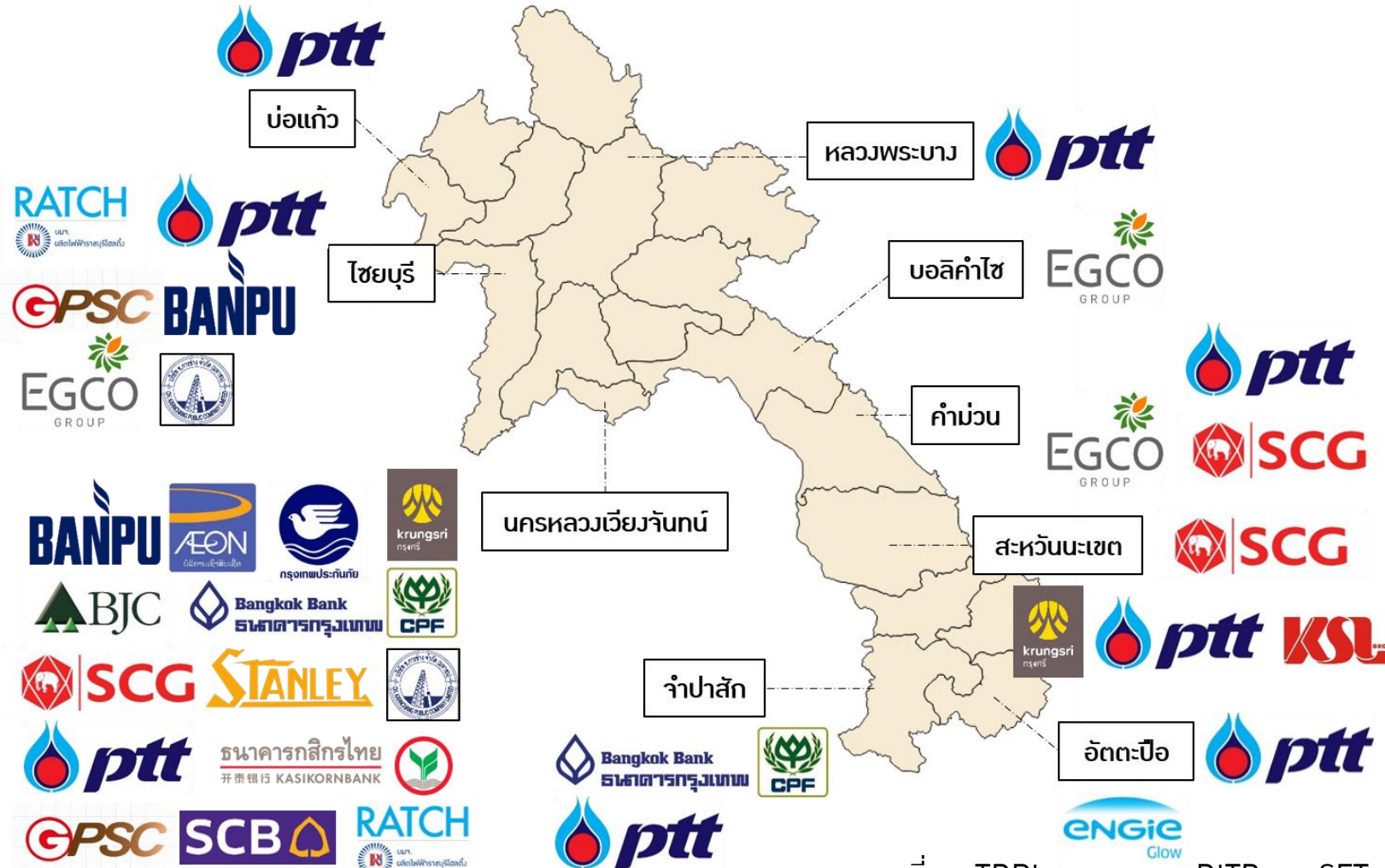
มูลค่าการลงทุนรวม
3,335 ล้านดอลลาร์

ที่มา: Enterprise Registration and Management Department

บริษัทจดทะเบียนที่ไปลงทุน

สปป. ลาว

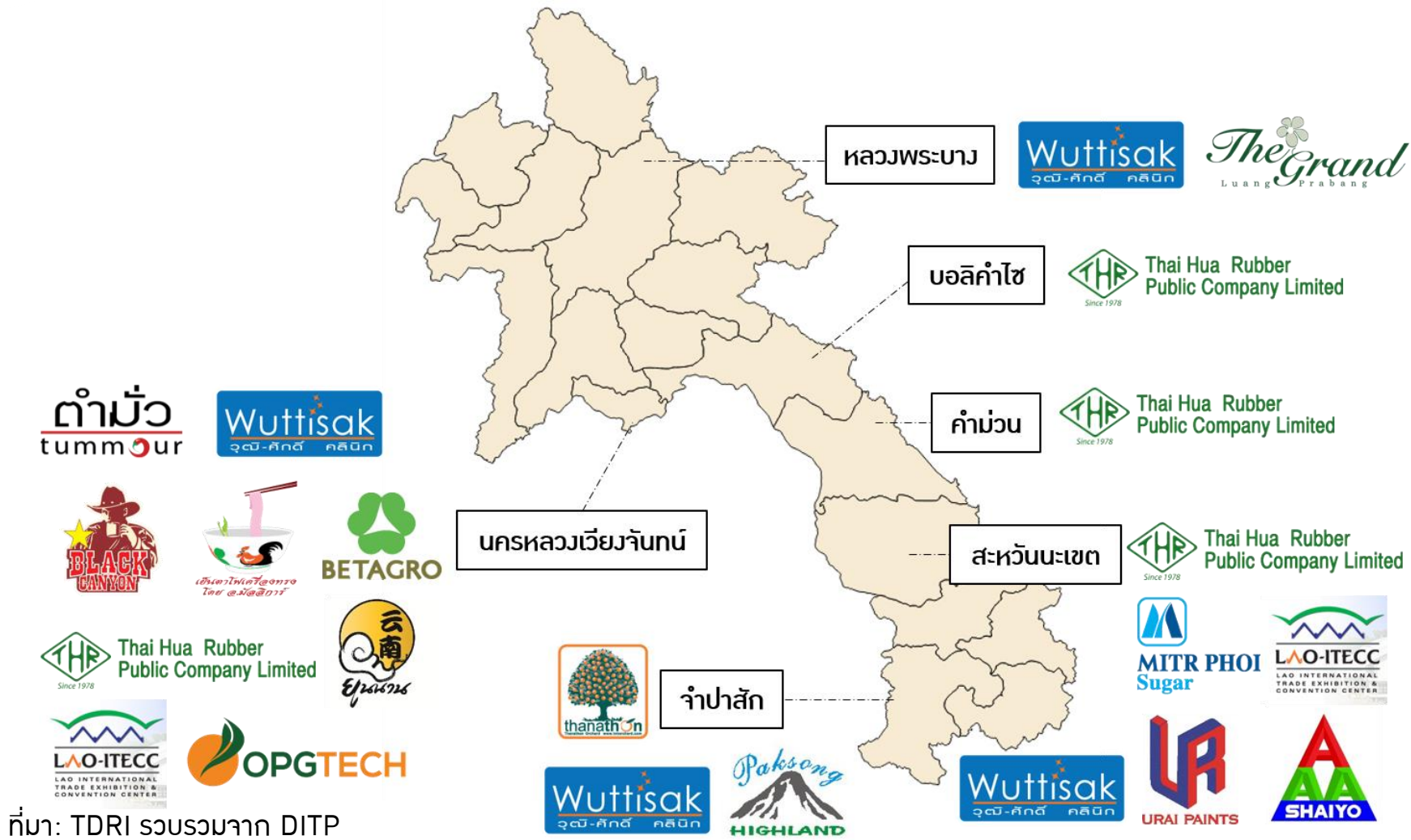

ที่มา: TDRI รวบรวมจาก DITP และ SET

ธุรกิจอื่นๆ ที่ไปลงทุน

ที่มา: TDR1 รวบรวมจาก DITP

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

- ซูเปอร์มาร์เก็ต จับกลุ่มลูกค้ากลุ่มบน ได้รับความนิยม แม้อากาศสูง
- เดิมห้ามต่างชาติค้าปลีก ปัจจุบัน ต่างชาติค้าปลีกได้ โดยขออนุญาตเป็นพื้นที่ (เช่น ชายในศูนย์การค้า)

"การทำธุรกิจที่ลาว ทำคนเดียวเดี่ยวๆ ไม่ได้ ต้องมีพันธมิตร ให้โอกาสเพื่อนบ้านในการเรียนรู้ พัฒนา เติบโตไปด้วยกัน ธุรกิจจะมีความยั่งยืน คำ 4 คำที่ผมยึดถือไว้ในการทำธุรกิจในลาวก็คือ Fair, Clear, Care และ Share"

ณรงค์ ตานานุวัฒน์
(ให้สัมภาษณ์ประชาชาติธุรกิจ)

คำแนะนำในการลงทุน

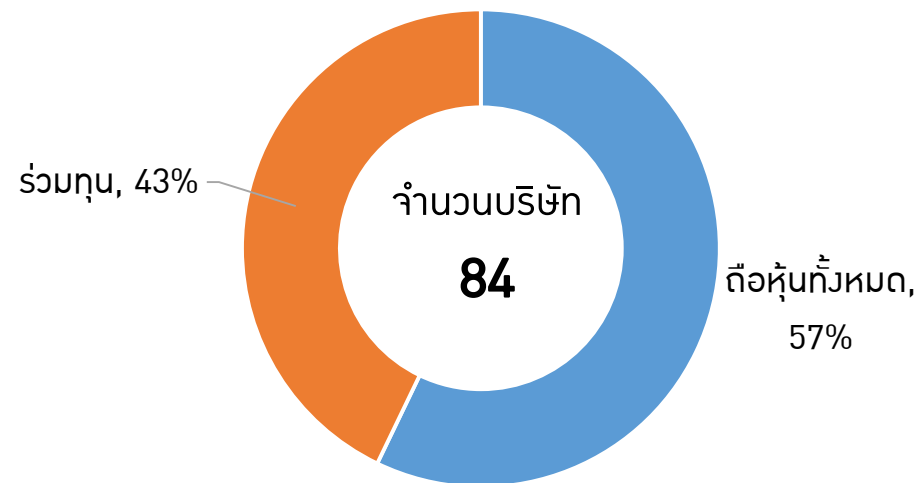

ร่วมทุนกับหุ้นส่วนท้องถิ่น
ที่สามารถติดต่อภาครัฐได้

ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมและเข้าใจ
คนลาวให้ดี คนลาวจริงใจ
หากจริงใจกับเขา

รูปแบบการลงทุนของบริษัทจดทะเบียนไทย

ที่มา: SET 2558

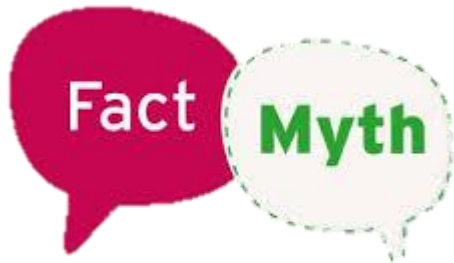

ข้อควรระวัง

สปป. ลาว

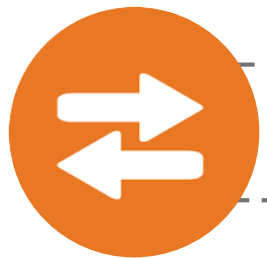

- การควบคุมการเดินตราต่างประเทศ
- อิทธิพลของนักธุรกิจท้องถิ่น
- ปัญหาที่ดิน
  - ที่ดินสัมปทานจากรัฐอาจไม่สามารถใช้ได้ทั้งหมด
  - ค่าเช่าที่แพง
- การตีความกฎหมายแต่ละแขวงต่างกัน และกฎหมายกับซ้อน
- ขั้นตอนการลงทุนมาก เกี่ยวกับหลายหน่วยงาน
- แรงงานขาดทักษะ ต้องฝึกอบรมเพิ่ม
  - แรงงานโดยรวมการศึกษาต่ำ ประสิทธิภาพไม่สูง
  - แรงงานทักษะสูงมีค่าจ้างสูงกว่าไทยมาก

กัมพูชาเป็นประเทศเล็ก แต่มีคนบางกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง มีซูเปอร์คาร์มากในพนมเปญ

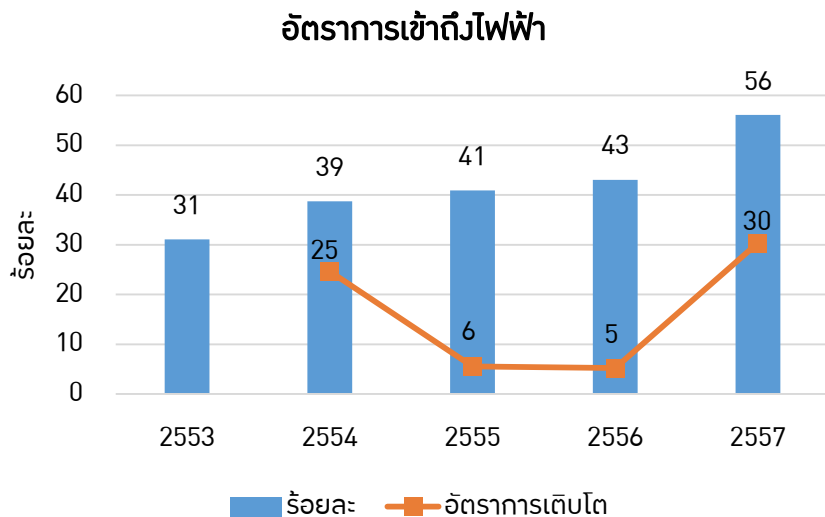

การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง

อัตราการเข้าถึงไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นมาก

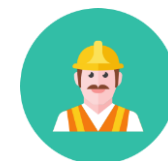
- 31% ในปี 2553 เป็น 56.1 % ในปี 2557
- ค่าไฟฟ้าจะค่อยๆ ลดลงตั้งแต่ปีหน้าเมื่อโรงไฟฟ้าเสร็จ

ที่มา: World Bank

มีระบบจดทะเบียนธุรกิจ-ยื่นภาษีออนไลน์แล้ว

นโยบายแรงงาน

- มีกองทุนประกันสังคม (ครอบคลุมอุบัติเหตุ และ สุขภาพ) เริ่มเมื่อมกราคม 2560
- เอื้อการลงทุนมากขึ้น

ทำอนุสัญญาภาษีซ้อน

ดำเนินการแล้ว

สิงคโปร์

ลงนามเมื่อ
20 พฤษภาคม 2559

จีน

ลงนามเมื่อ
24 ตุลาคม 2559

อยู่ในระหว่างการเจรจา

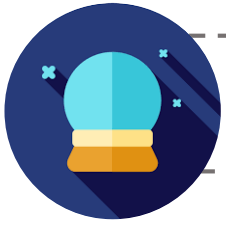
ฮ่องกง

รัสเซีย

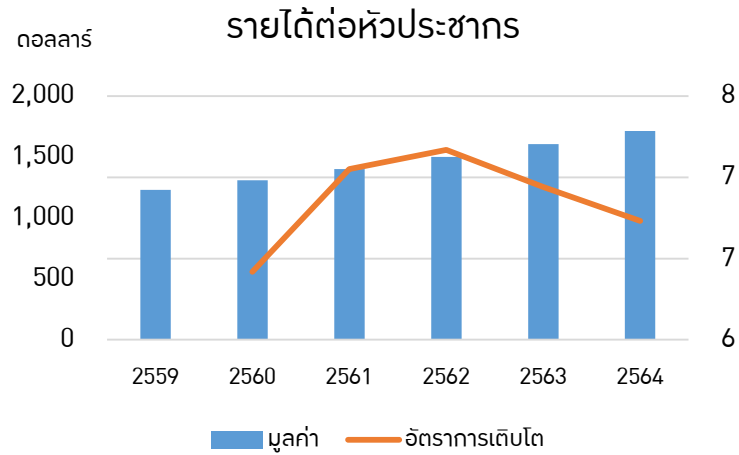

เกาหลีใต้

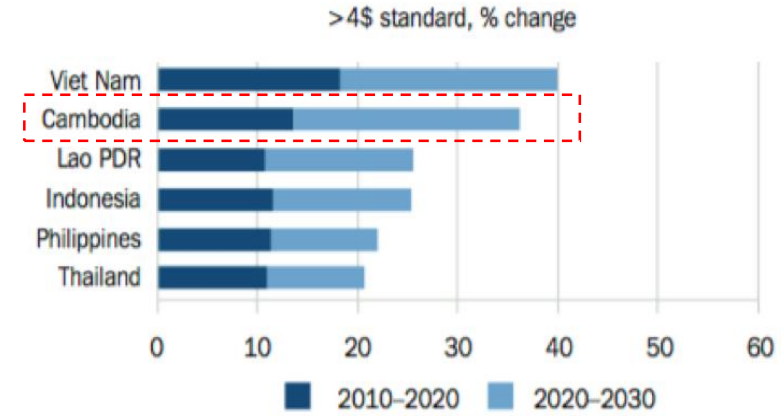
อนาคตอันใกล้

กัมพูชา

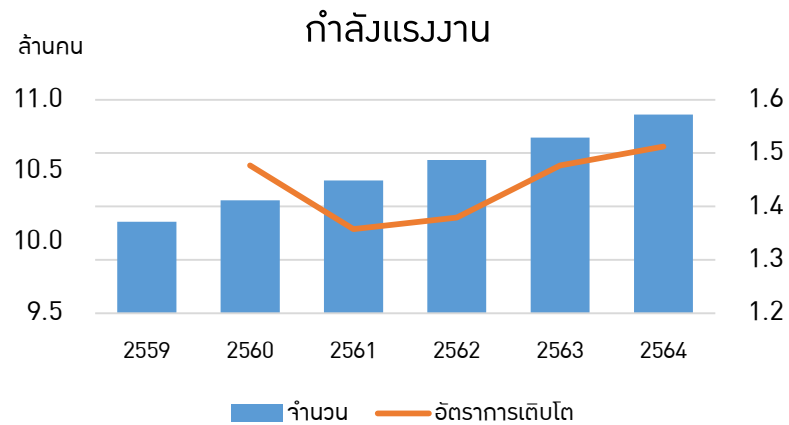

ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database, April 2017

Middle Class Emergence to 2030 (>\$4.00 income per person per day)

ที่มา: ADB

ที่มา: World Population Prospects 2017

ความเสี่ยง - ปานกลาง

การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2561

- หากพรรคฝ่ายค้านชนะ อาจมีปัญหาคความรุนแรง

หากสหรัฐเข้าเป็นสมาชิก TPP ในอนาคต

- ส่งออกไปสหรัฐฯ 21% ของการส่งออกในปี 2559

ส่งออกพื้พาเครื่องนุ่งห่มเป็นหลัก

- 65.8% ของการส่งออก ปี 2559

โอกาสเด่น

กัมพูชา

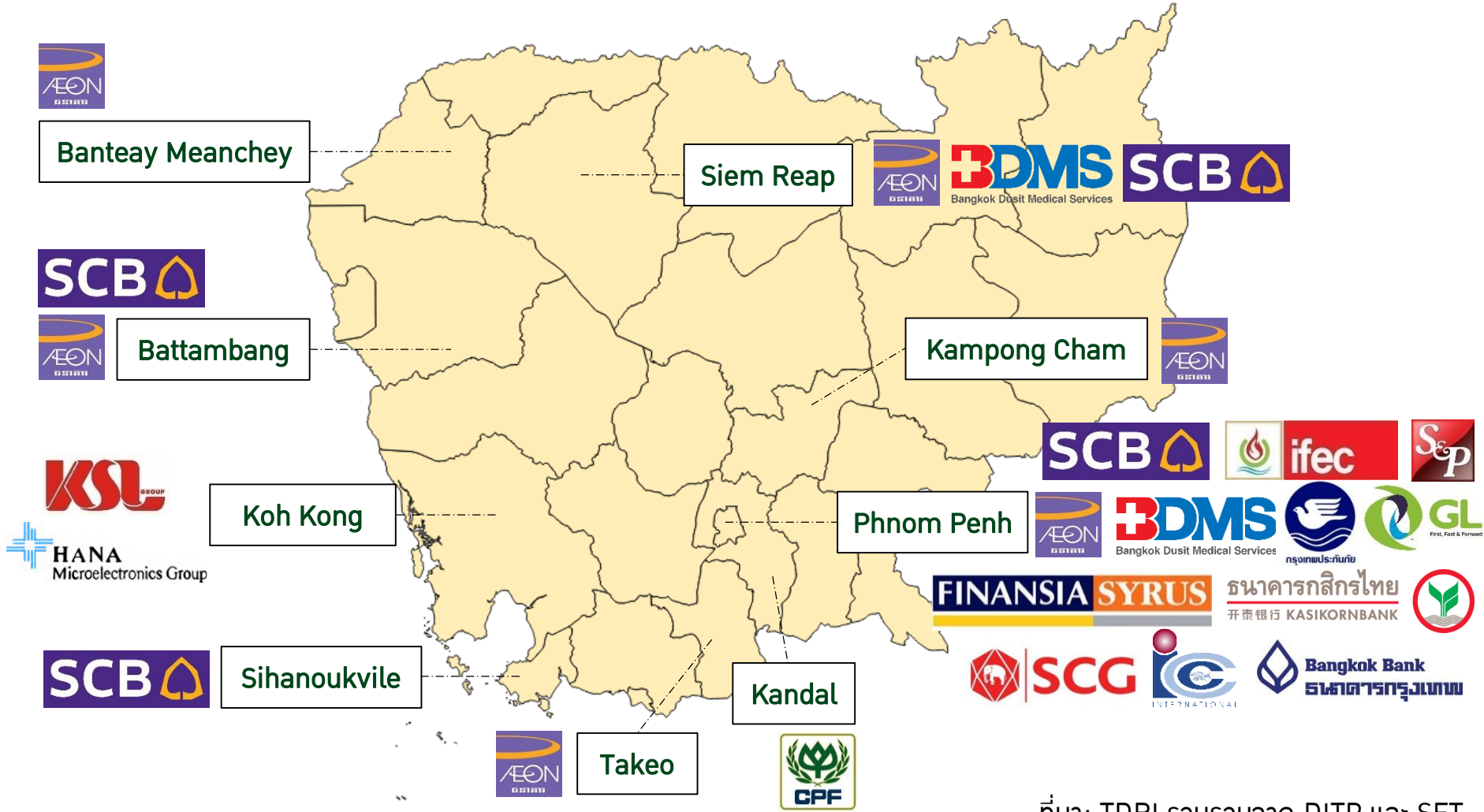

- การแข่งขันยังไม่สูงมากนัก
- เปิดเสรีให้ต่างชาติลงทุนมาก จำกัดเฉพาะการถือครองที่ดิน
  - ไม่มีกิจการที่ห้ามต่างชาติลงทุนโดยเฉพาะ
  - ไม่จำกัดการใช้เงินสกุล USD ในการทำธุรกิจ
  - สิทธิประโยชน์จากการลงทุนตามโครงการ QIP และการลงทุนใน SEZ

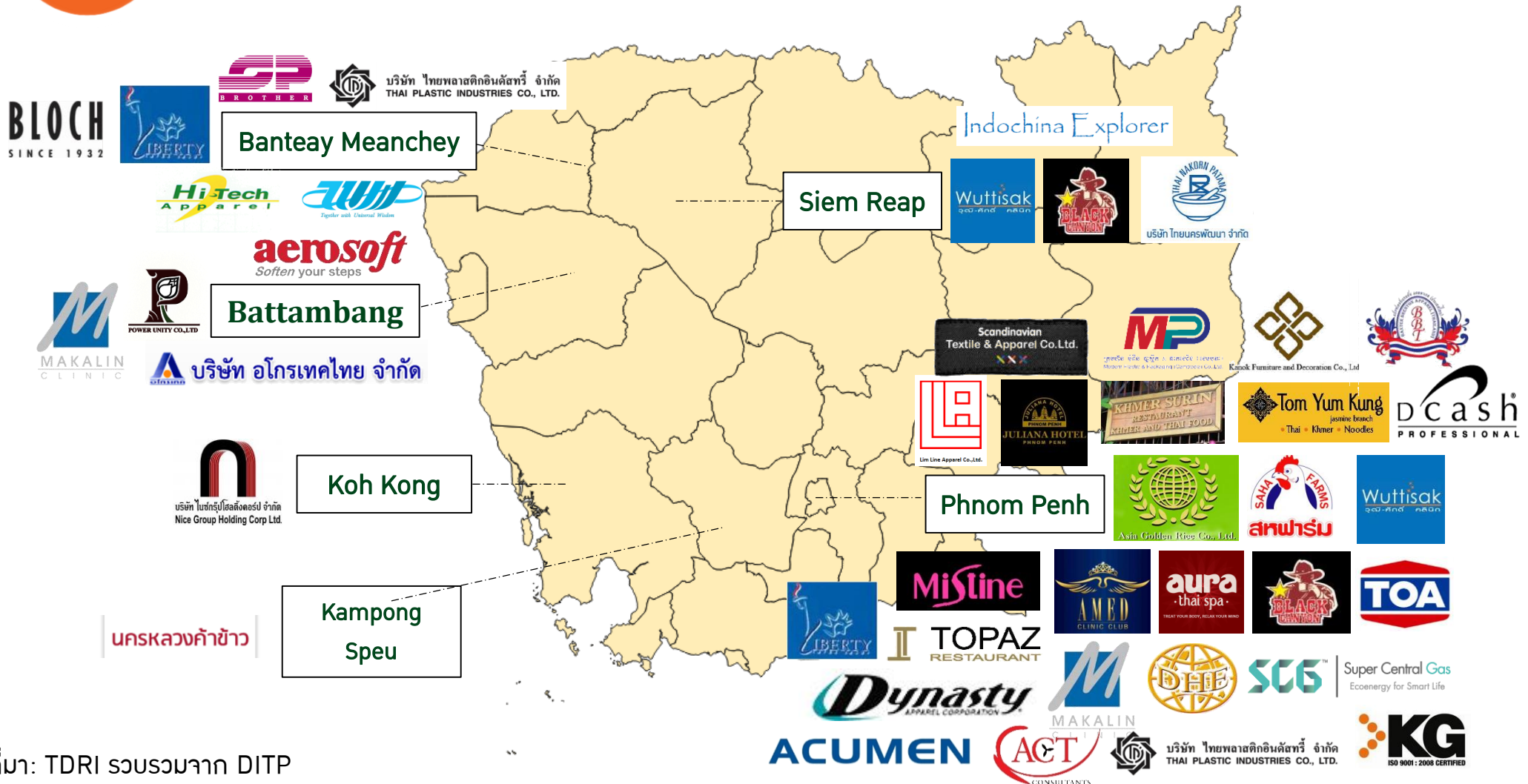
บริษัทจดทะเบียนที่ไปลงทุน

ที่มา: TDRI รวบรวมจาก DITP และ SET

ธุรกิจอื่นที่ไปลงทุน

ตัวอย่างธุรกิจไทยที่สำเร็จ

Café Amazon Cambodia

- กึ่งลงทุนเองและขายแฟรนไชส์
- จำนวนร้านทั้งหมด 42 ร้าน
- ยอดขายเฉลี่ย 700-800 แก้วต่อวัน

เครือ Siam Cement Group

- ลงทุนเพื่อขยายตลาด และแสวงหาทรัพยากร
- เริ่มจาก trading ก่อน แล้วจึงสร้างโรงผลิตปูนซีเมนต์และกระเบื้องมุงหลังคา
- ปัจจุบัน ผลิตปูนซีเมนต์ 2 ล้านตันต่อปี และมีส่วนแบ่งตลาดประมาณ 50%

กัมพูชา

บริษัท Angkor T.K. Travel & Tour

- ขยายจากธุรกิจร้านอาหาร สู่ทัวร์และโรงแรม
- ขยายการจัดทัวร์ในเสียมเรียบไปสู่ cruise organizing ที่สีหนุวิลล์

บริษัท T.K. Garment Srisophon

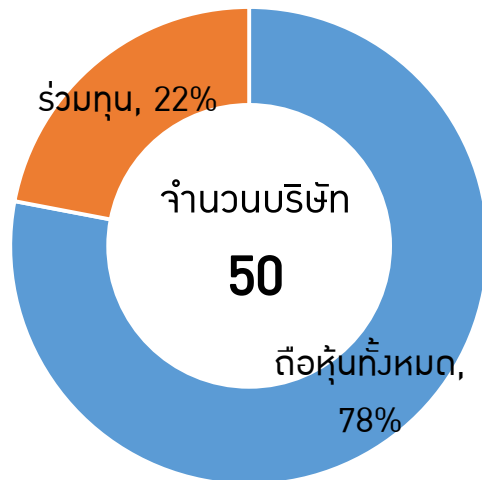
- มีโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า 2 แห่งในกรุงเทพฯ และตาก
- ลงทุนเพื่อใช้สิทธิ GSP และแรงงานราคาถูก

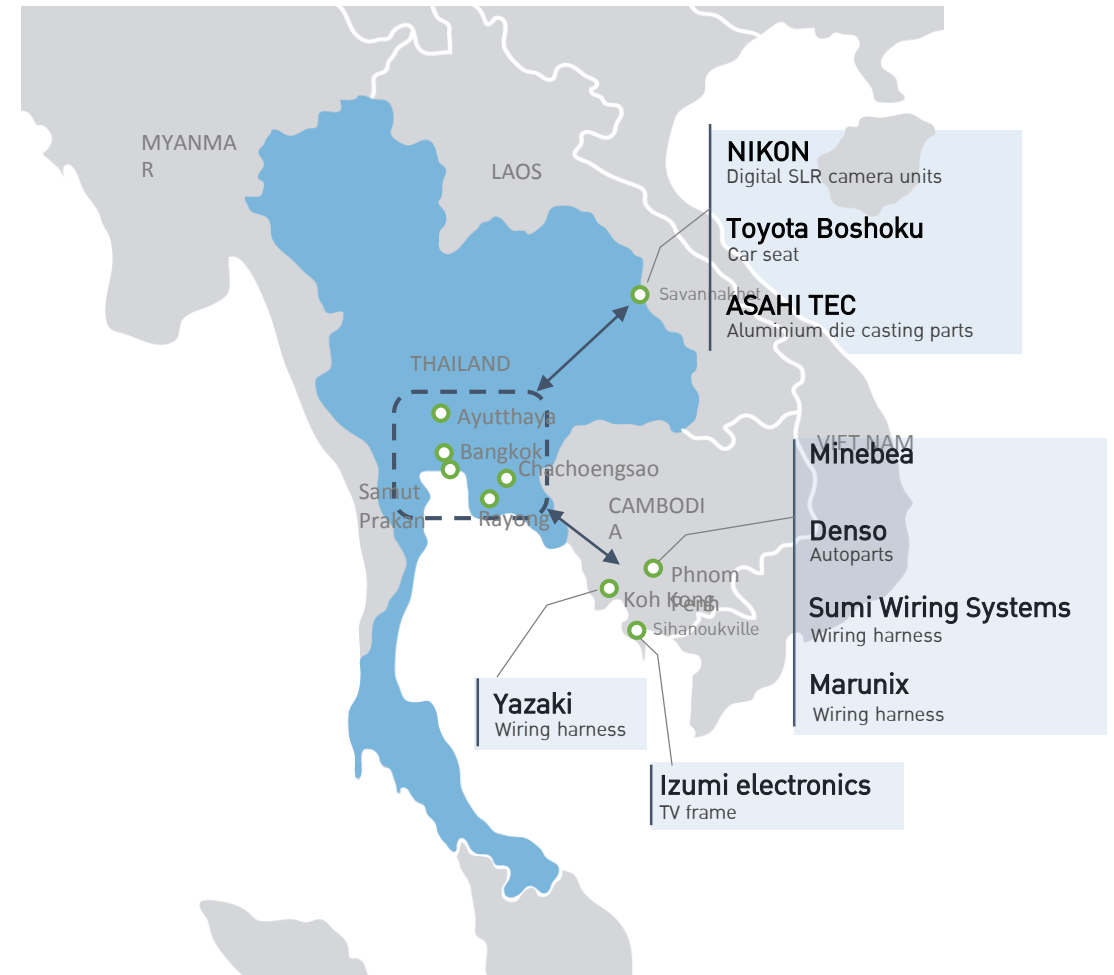
คำแนะนำในการลงทุน

- ลงทุนการผลิตตามโมเดล Thailand+1 โดยตั้งโรงงานที่ปอยเปต เกาะกง พนมเปญ หรือสีหนุวิลล์

รูปแบบการลงทุนของบริษัทจดทะเบียนไทย

ที่มา: SET 2558

Source: Nomura Research Institute and TDRI

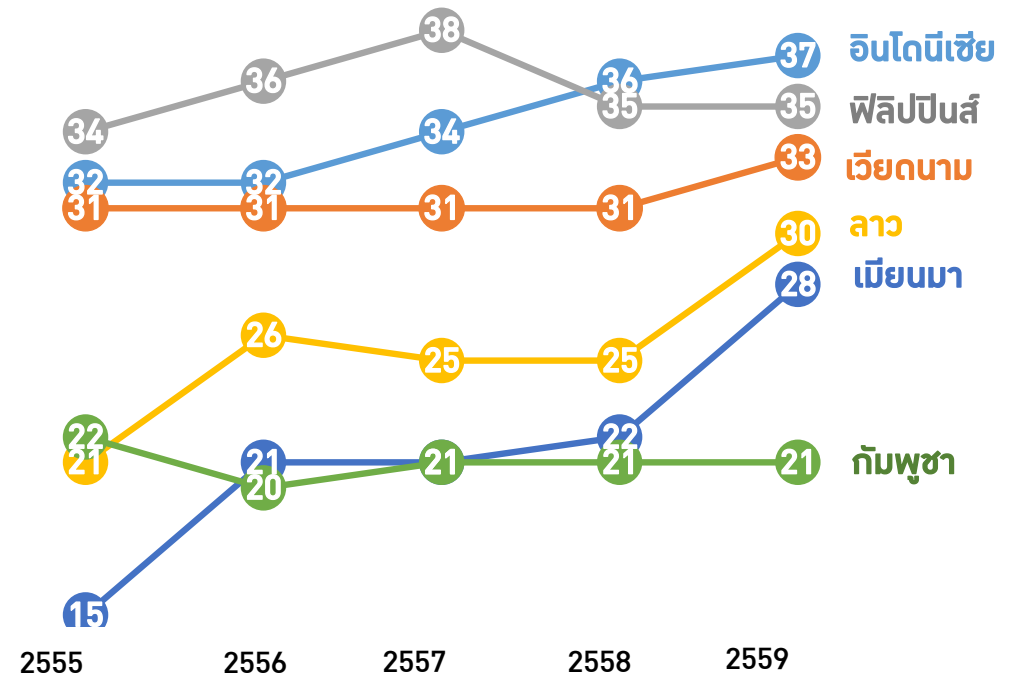
ข้อควรระวัง

- ค่าจ้างขั้นต่ำปรับขึ้นทุกปีจนเป็น 153 ดอลลาร์ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2560
  - ปีหน้าจะมีการเลือกตั้ง มีแนวโน้มที่จะปรับขึ้นอีก
- คอร์รัปชันสูงมากที่สุดในอาเซียน
- บริการสุขภาพมีต้นทุนสูง
- ค่าเช่าที่ดินในเมืองแพง
- ขาดแรงงานทักษะ และค่าจ้างสูง
- ต้นทุนค่าก่อสร้างสูง เพราะนำเข้าวัสดุก่อสร้าง

กัมพูชา

อันดับด้านคอร์รัปชัน

ที่มา: Transparency International 2016

หมายเหตุ: 0 คือ มีคอร์รัปชันมากที่สุด ส่วน 100 คือ ไม่มีคอร์รัปชัน

- การลงทุนในอาเซียน โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน มีโอกาสมาก แม้ยังมีความเสี่ยงสูง
- ความเสี่ยงสูงสุดคือ การไม่คิดไปลงทุนเลย

ใครช่วยได้บ้าง

สมาคมและสถาบันธุรกิจไทย

สำนักงานส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

ธนาคารพาณิชย์

